

Domoljub

V Ljubljani, 14. julija 1937

Cena 50 • Str. 28

Iz trpljenja k zmagi

Naši sovražniki se dobro zavedajo, da je močna slovenska katoliška prosvetna organizacija jedro in najmočnejša opora našega celotnega katoliškega pokreta. V vrstah prosvetarjev se šolajo tisoči mladih fantov in deklet v verne, poštene in požrtvovalne člane naše narodne skupnosti, ki so v poznejšem življenju vedno in povsod vsak na svojem mestu osebnosti, katere oblikujejo mišljenje množic. Vse kar ni vzgojeno v naših organizacijah je ali nezanesljivo, ali pa ne zna v javnosti svojih načel tako zastopati, kot bi bilo treba. Nasilniki, ki so hoteli pred nekaj leti končno veljavno razbiti našo slovensko katoliško skupnost, so zato prej ali slej v njihove vrste. Naš narod ne bo tega zločina nikdar pozabil.

Vsakemu nasilju je enkrat konec. Ko so krivični oblastniki zrušili sami sebe, je prosvetno delo med nami zopet zaživelo z novo močjo in navdušenjem. Rane so se polagoma zacelile, zamujeno se je nadomestilo in tako smo doživeli letos prve mogočne nastope naše prerobjene in poživljene prosvetne organizacije v slovenski deželi. Te mesece bodo mogočni prosvetni tabori kar po vseh kulturnih središčih Slovenije. Desettisoči ljudstva se zbirajo na teh taborih in na ta način jasno izpričujejo svojo tesno povezanost z našim prosvetnim pokretom.

Posebno prosvetni tabor v Kranju, o katerem podrobneje poročamo na drugem mestu, se je razvil v mogočno manifestacijo, kateri je dala poseben sijaj udeležba Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla in njegove soproge, kateginje Olge. S tem je naša organizacija dobila tudi z najvišjega mesta najlepše in zaslužno priznanje, ki je obenem najboljši odgovor vsem tistim, ki sovražijo in klevetajo naše prosvetne organizacije in njihovo delovanje.

Na prosvetnem taboru v Kranju je imel odvetnik dr. A. Šmajd govor, ki ga tu v glavnih obrisih priobčujemo:

Govor dr. Šmajda

Nad 40 let se deluje med slovenskim ljudstvom slovenska katoliška prosvetna organizacija. Potreba časa, narodno hotenje in stremljenje po kulturni in narodni osvoboditvi, jo je poklicalo k življenju. Pred 40. leti se je porodila slovenska katoliška prosvetna organizacija. Slovenska duša je oplojala in še danes oploja vse njeno delovanje. Nikdar ni iskala svojih vzornikov izven mej slovenske zemlje, nikdar svojih zaveznikov in podpornikov tam, kjer naj bi to imelo škodovati narodu kot celoti. Povsod in vselej je v narodu krepila narodno zavednost in odločnost, ga učila raz-

likovati med pravim notranje doživljem nacionalizmom in kričavim, bahaškim, besednim narodnjaštvom. Vedno je vzgajala svoje člane v disciplinirane javne delavce, krepila v njih jugoslovansko državljansko zavest in jih usmerjala tako, da je iz njenih vrst zrasel slovenski človek-zmačaj.

V vsako slovensko župnijo je drevo katoliške prosvete poglajalo svoje korenine. Tekmovala je organizacija z organizacijo, katera bo lepši cvet na tem bohotno razvitim drevesu in katera izmed njih bo več koristila narodu in ljudstvu, radi katerega je bila ustanovljena. Katoliško prosvetno gibanje je zajelo vse slovenski narod — onega, ki živi danes v narodni državi Jugoslaviji, kakor tudi ostali del, ki je proti svoji volji izven našega državnega okvirja. Postalo je slovensko narodno gibanje, ki je tako po svoji številni organizaciji kakor tudi po svoji pomembnosti in stvarnosti odločilno vplivalo na potek javnega življenja.

Na slovenski zemlji je že pred vojsko skoro v vsaki župniji zrasel iz narodnih sredstev prosvetni dom, da se je narod tam umsko in moralno izobraževal ter telesno krepil. Od nobenega oblastva ni bila podpisana slovenska katoliška prosvetna organizacija. Mnogoštevilni domovi-učilnice naših javnih delavcev so najgovornejši dokaz, kaj premore lastna volja in moč narodovih množic. Za nas same je šlo, proti tujcu je šlo. Proti tujcu, ki nam je stoletja uničeval vse, kar je bilo našega. Naš narodni odpor z ustanovitvijo katoliških prosvetnih društev je bila naša narodna samoobramba. Brez vzgoje v katoliških prosvetnih društvih bi se Slovenci nikdar in pod nobenimi okolištnimi ne bili 30. majnika 1917 tako odločno izrekli za narodno državo in bi majniška deklaracija — ta naša magna cartha — ne doživela tako ogromnega uspeha! Tujec je bil po število in gospodarsko močnejši. Zmagal pa je slovenski narod, zmagal zato, ker se je hotel in izločil iz slovenskih katoliških prosvetnih domovih, zmagal zato, ker se je v njih navadil na težko prosvetno delo, zmagal zato, ker je v katoliških prosvetnih domovih dobil moralne moči za svoj odpor in boj.

Poudarjali smo in poudarjamo:

Zemljo, ki so jo oblikovali naši očeti ter v trudu in znoju prejemali od nje — jezik, ki nam ga mati na ustna je polagala, ko smo kot nebohglički izrazov iskali — pesmi, ki nam lepoto naših gora razodevajo in povečujejo, moramo stalno tudi mi sami ljubiti, tako močno ljubiti, da bo tudi ta all bodoči slovenski rod radi zemlje slovenske enako trpel in krvavel, radi jezika in pesmi raje preganjanje trpel in v njem se jelkenil, kakor da bi zatajil sebe, svoje zahteve in narodne posebnosti.

Ko tako dnjemo poudarek vzgoji domovinske ljubezni kot temeljnemu načelu svoje prosv. vzgoje, vlivamo v duše in srca katoliških prosvetarjev zavest, da je Jugoslavija naša narodna država, da to svojo narodno državo ljubimo kot njeni otroci iz svojega polnega krščanskega srca, da zanjo delamo in živimo. Tako vzgajamo katoliške prosvetarje, da moramo narodno državo prav tako goreče in iz vsega notranjega prepričanja ljubiti, kakor ljubimo svojo slovensko zemljo.

Katoliški prosvetarji smo ne samo po besedah, marveč po svojem prepričanju in v dejanju.

Ko je divjal hudournik razdejanja nad našim katoliškim prosvetnim delovanjem, smo to zemljorodno grudo in narodno državo z bolečino v srcu ljubili, a ljubili smo jo. Saj smo vedeli, da za puščanje ne odgovarja zemlja, ki je razdejalce rodila, in ne država, ki so jo vodili. Vedeli smo in bili prepričani, da pride za divjanjem hudournika solnce

in z njim svetloba in veselje. Hudournik razdejanja je zapustil težke sledove na slovenski zemlji — tem lepem in blagoslovljenem koščku narodne države. Te sledove slovenski človek polagoma odpravlja, da bo naša zemlja zopet postala lepa in čista, v ponos in okras Jugoslaviji. — Dovolj napora, dovolj dela, a z vztrajnostjo gre!

V naši izpovedi ljubezni do narodne države ni nezakrenosti, čista kakor brou in naša vode je slovenska ljubezen. Srij smo vendar doma! Kdo ne bo ljubil doma in vsega, kar je domačega: simbolov, navad in življenja? Sami Slovenci smo ta svoj dom ustauvaljali in se svobodno po svoji volji in prepričanju za ta državni dom odločili. Ali je potem res mogoče, da bi slovenski človek razbil in uničeval, kar je v trpljenju preteklih let sam ustvarjal, kar so njegovi predniki poskropili s svojo lastno slovensko krvjo? Tako izdajstvo je pri slovenskem človeku, vzgojenem v katoliških prosvetnih društvih, nemogoče. Slovensko ljudstvo je po svojih voditeljih dr. Jan. Ev. Kreku, vladiki dr. Jegliču in sedanjem notranjem ministru dr. Korošcu v najhujših dneh narodnega preganjanja na dovolj odločen način povedalo, kam vodi naša pot in kakšna je državnopravna zahteva slovenskega naroda.

Če učimo ljubiti slovensko zemljo, če terjamo od svojih činov zvestobo do slovenskega jezika in slovenske besede, če jih navajamo k spoštovanju narodnih svetin, ali je to res državni skupnosti v kvar? Mi zato učimo in vzgajamo svoje člane v domovinski ljubezni do slovenske zemlje, ker jih s tem vzgajamo, da ljubijo narodno državo, ki je vsa in popolnoma naša.

Kdor tako dela, ta ni in ne more biti proti narodni državi. Kdor iz srca ljubi domačo zemljo in njene lepote, ne bo izdal narodne države, ki nam edina omogoča in daje jamstvo, da se bomo razvijali in napredovali tudi v kulturno-prosvetnem oziru.

Za svoje kulturno delo ni iskal slovenski katoliški človek nikdar nobenih privilegijev, ni zahteval zaščite javnih oblastev, da bi tako zbiral ljudi. Nikdar ni prosvetne vzgoje jemal v zakup in drugam branil pod enakimi okolištnimi enako kulturno delo za dvig in napredek naroda. Tekme in poštenega boja je katoliška prosvetna organizacija hotela, da s tem pokaže in dokaže upravičenost do svojega obstoja ter veliko moč in odpornost svojega naroda.

Naš patriotizem je dejaven, ne na jeziku in na odposed. Nikdar nismo bili za svoje prosvetno delo plačani; tudi danes nismo, zato naš patriotizem ni napredaj! Mi v svojih prosvetnih domovih ne vzgajamo podtalnih elementov, ne bujskačev in razbijačev državne skupnosti! Naša država, naš dom, naša družina! Patriote smo bili, ko so narodu vzeli njegove najboljše sinove in jih odpeljali v internacijo zato, da so nasitili svoj laži-patriotizem. Nismo grozili državni skupnosti; v kolikor smo mogli in v danih okoliščinah smeli, smo želeli le spreminjati osebe, a tako, da naša državna skupnost ne bo trpela nobene škode.

Bratje in sestre! Tibe zbere sklicujejo zato, da sovraštvo in mržnjo vzbujajo proti nam in sebe edine za državotvorne proglašajo. Temelje države rušijo. Kot granit stojimo na straži, da početje takih ljudi zaustavimo in zrušimo!

Veliko, največje pozornost posvečamo pravi vzgoji mladine. Mladina, naš ponos, naša sreča in bodočnost! Razumela si klic katoliške prosvetne organizacije in prihleta v njene domove, da v njih najde pravo narodno in državljansko vzgojo, ki je prežeta moralnih načel in ki zavrta paganski pretirani nacionalistični šovinizem. Mi hočemo, da bo di slovenska katoliška mladina poštena, moralna,

(Nadaljevanje na prihodnji strani spodaj)

Dva znamenita ljudska tabora

Važni dogodki — žalostni, veseli — se v zgodovini slovenskega naroda vrste v zadnjih tednih tako pogosto, da jim res komaj sledimo. Tako sta bili v nedeljo 11. julija 1937 zopet dve veličastni zborovanji, na katerih je slovenski narod ponovno in odločno izpregovoril svojo pravo slovensko besedo.

V Ljubljani

Najprej veliki prosvetni tabor ob tridesetletnici Trnovske prosvete v Ljubljani! Na predvečer je pevsko društvo »Ljubljanec« pod vodstvom g. Wagnerja priredilo botri novega društvenega prapora Zori Curkovi in botru mestnemu županu dr. Adlešiču krasno podoknico, pri kateri je bilo navzočih nad 3000 meščanov, nakar je sledila predstava pod milim nebom. Naslednji dan je krenila velika povorka Trnovčanov in okolčanov peš, na konjih in vozovih, v narodnih nošah in navadno oblečena na prostorno dvorišče Prosvetnega doma, kjer so postavili mogočca oltar. Trnovski župnik gospod Janko Cegnar je po lepem nagovoru, poudarjajoč zlasti to, da moramo biti Bogu otroci, narodu sinovi, nikogar pa hlapi, — blagoslovil krasen novi prapor Trnovske prosvete. Sledil je prosvetni tabor, na katerem so govorili dr. Adlešič, župnik Franc S. Finžgar in Ivo Peruh. K jubileju so čestitali tudi zastopniki drugih organizacij. Zlasti je vnel šesttisočglavo množico govor g. pisatelja Finžgarja, ki je poudarjal tudi tole: Svet danes gori in je na prelomu. Uao do moramo krepko obvladati sami, zato pa moramo imeti trdna načela. Ta načela pa so: državljanstvo in smo pripravljene za državo se žrtvovati; slovenski narod smo in smo trdno zanj za vsako cenol. Gofiti pa moramo tudi medsebojno ljubezen, zlasti pa glede socialnega vprašanja. Govornik je nato kratko, toda tehtno dokazal, da imamo Slovenci prvo pravico do naslova naroda in slovensčina do pravice jezika, zakaj za to govori naša narodna in kulturna zgodovina, počenši od Ljudevita Posavskega in od brižinskih spomenikov dalje. Slovenci smo imeli tabore v turških bojih, v kmetiskih vojnah, v dobi na-

rodnega preporoda, za časa majniške deklaracije in jih imamo sedaj. Slovenci odklanjamo naslov plemo, mi smo narodi!

Popoldne je bilo štehanje, to je fantje so na konjih v velikem diru zbijali barigljico za drogi. Nato je sledil zelo uspeli telovadni nastop, tekmovanje narodnih noš in zabavni del. Vse je tako lepo uspelo, da moramo Trnovčanom res čestitati.

V Kranju

Po obsegu še večja in zelo pomembna prosvetna manifestacija je bila v nedeljo dne 11. julija 1937 v Kranju. Gorenjska prestolnica z okolico je pokazala ta dan, kaj je in kaj je tudi vedno bila: slovenska, katoliška, jugoslovanska.

Vse mestne ulice in ceste so zaživele v zastavah. Ves Kranj je tekmoval med seboj, kdo bo bolj dostojno in lepo počastil veličastno prosvetno prireditev. Sredi glavnega trga so postavili mogočca oltar, kjer je pozneje duhovni svetnik, dekan in župnik g. Skrbec daroval sveto mašo, ki je bila obenem njegov 25 letni mašniški jubilej. In sicer je g. dekan ta dan maševal na islem oltarju, na katerem je opravljal sv. daritev kot jetnik v Sremski Mitrovici v celici takratnih slovenskih jetnikov — narodnih mučenikov.

Zunaj mesta so je uredil sprevod, ki je tik pred deveto prikorakal na glavni trg: najprej fanfare, konjeniki v narodnih nošah, veliko število narodnih noš obeh spolov z županom Nandetom Novakom iz Nevelj na čelu, nad 200 kolesarjev, domača kranjska godba itd. Močno so bili zastopani tudi gasilci. Sledila je sv. maša, pri kateri so bili navzoči oba slovenska ministra, slovenski ban in mnogi drugi odlični in veljavni moške in žene od blizu in daleč.

Brž ko je bila sv. maša končana in je vsa množica ljudstva na trgu glasno pela himno »Povsod Bogac, sta privozila iz Brda v Kranj na glavni trg dva dvorna avtomobila. Bilo je točno ob 9.55, ko sta se vozili ustavili pred častno tribuno in je iz prvega avtomobila stopil Nj. Ves. knez Pavle s kneginjo Olgo. Knez Pavle je bil v generalski obleki,

kneginja Olga pa v elegantni obleki, obrobjeni na rokavih z dragocenim krznom modre lisice. Oba visoka gosta je množica vričkaje pozdravila. Med peštrim špalirjem bogatih narodnih noš je komaj slišno drsel dvorni avtomobil, dekleta so kneza in kneginjo pozdravljale s belimi robei v rokah, vse množica na trgu pa se je kakor en sam glas utrgala ter neprestano klicala visokima gostoma. Pred častno tribuno je kneza namestnika Pavla in kneginjo Olgo pozdravil predsednik kranjskega dekanjskega odbora gospod prof. Fortuna, iz bližnje skupine narodnih noš pa sta pritekla mala Marija Kokalj ter Rantov Peterček, oba v prelepih narodnih nošah in z lepimi šopki krvavo rdečih nageljnov v rokah, ki sta jih poklonila oboima visokima gostoma.

Ob navzočnosti visokih gostov je govoril pozdravni govor profesor Fortuna, ki je v prekrasnih besedah nagovoril visoke goste in na koncu poudaril:

Bog živi vse Vas, trdne grče mož in žena, fantov in deklet, ki ste se s koreinami zagrizli v kranjsko skalo, ki orjete v poljih in garate ob stroju in ki ste daues prihiteli v starodavni naš Kranj v tisočih in tisočih. Prosvetna društva naše dekanije slave danes svoj prvi prosvetni tabor z bogatim uspehom: nad 5000 predavanj, okrog 2000 dramatičnih predstav in 11.000 knjig je dvigalo prosveto našega okrožja. Ali naj nas bo ob takih uspehih strah? Ali naj nas bo strah, ko res prostorni kranjski trg drhti v vselem navdušenju? Ne, kvišku srea! Naši temelji, večni, božji, so kakor granit; na njih gradimo, iz srčnega prepričanja in krščanske dolžnosti pa brez vseh praznih fraz, zavajajoč se, da obenem najboljšo služimo državi. Naš program je in ostane: Bog, domovina, država z našim kraljevskim domom Karadjordjevičev. Bog živi naš vzvišeni kraljevski dom! Bog živi Vaši kraljevski Visočanstvi!

Množica je neprestano vzklikala kralju Petru, namestniku Pavlu, ministroma dr. Korotcu in dr. Kreku ter banu dr. Natlačenju in odpela državno himno.

Nato je visoke goste in ves tabor pozdravil kranjski župan Cesenj, lepa govora pa sta govorila predsednik Prosv. zveze vsega profesor dr. Lukman in radovljiški odvetnik dr. Šmajd. Oba govora je objavil »Slovenec«.

Ko je ogromna množica glasno vzklikajoč odkorakala mimo kneza-namestnika Pavla in kneginje Olge ter drugih dostojanstvenikov, so si visoki gostje ogledali starinsko razstavo, ki jo je knez-namestnik zelo pohvalil. Profesor Planina je ob odhodu knezu-namestniku poklonil v trajen spomin lepo vezano knjigo »Naša prosveta«, ki so jo kranjski prosvetarji izdali ob priliki tega prosvetnega tabora in razstave. Knez Pavle se je za darilo toplo zahvalil, rekoč, da mu bo knjiga zelo dragocen spomin na ta obisk, ki ga je z velikim veseljem opravil. Ob isti priliki je knez Pavle izrekel svoje veselje, da je mogel prisostvovati tako lepi in pa mogočni prireditvi svojih sosedov-meščanov v Kranju.

Burno pozdravljen od zbranih tisočev se je knez Pavle s kneginjo Olgo vrnil v svoj gradič na Brdo.

Popoldne je bil velik telovadni nastop s ljuškovo veselico, kamor sta prišla tudi oba slovenska ministra. Vtis celokupnih prireditev je bil ta: slovenski narod hoče delati, še bolj delati kot doslej za narod in državo v — svobodi.

a tudi odporna. Slovenska katoliška mladina bo branila to državo pred vsemi sovražniki: pred onimi, ki izpodkopljuje njene moralne temelje in pred onimi drugimi, ki bi napadli naše meje. Slovenska mladina je na straži. Tam bo ostala in z nezmanjšano čuječnostjo skrbela, da zovrži in grobokopi notranjega miru in harmoničnega sožitja med jugoslovanskimi državljani ne bodo rušili državljanske zavesti in državne skupnosti.

Tako katoliško slovensko mladino je iz državnih interesov treba podpirati, taki mladini iti na roko, tako mladino spodbujati. V vrstah katoliških prosvetarjev ni danes in ni bilo nikoli prej nobenih sovražnikov jugoslovanske države. Iz prave katoliške mladine bo izšel rod prerojen, ves nov, sposoben za novo delo, za nove napore in nove naloge.

Ta slovenska, v katoliških prosvetnih domovih vzgojena mladina in z njo ves slovenski narod ob navzočnosti najvišjih državnih funkcionarjev pri svoji vesti prisega: da bo vse svoje mladostne svezbe elle povečala procvitu in blagostanju narodne države, ta mladina prisega, da v njej ljubezni do narodne države ni izdajstva in hinavstva, ta mladina prisega, da svoje narodne države s prav nič manjše ljubeznijo ne ljubi kakor svoje materinsko slovensko zemljo, besede in pesmi.

Bratje in sestree!
Da dvignemo duh slovenske narodne zavesti, kaj nam je treba? — Dela v svobodi.

Da visoko dvignemo in utrdimo živo ljubezen v slehernem arcu slovenskega človeka do skupne močne Jugoslavije, kaj nam je treba? — Dela v svobodi.

Da naša domovinska ljubezen do slovenske zemlje in narodne države nikdar ne ugasne in še z večjim ognjem vzplapa v nez, kaj nam je treba? — Katoliške prosvetne vzgoje in kole.

Kaj nam je v dosegu naših smotrov potrebno, in to najprej potrebno? Močne, krepke, nezlomljive vere v Boga, slovensko narodno in jugoslovansko državno skupnost.

To veličastno, mogočno zborovanje je dokaz, da se naše vrste niso razredčile, je dokaz, da restemo.

Pri svojem kulturnem delu za izobrazbo in moralni dvig naroda pa sleder ne pozabljamo na kraljevsko hišo Karadjordjevičev, ki vodi kramlo našega narodovega državnega doma. Svojo katoliško mladino vzgajamo v ljubezni do mladega kralja, ki bo moral kaj kmalu prevzeti veliko odgovornost na svoja mlada ramena. Zaupanje imamo, da bo prejel valed spretnega vodstva kr. namestništva države tako urajeno, da breme odgovornosti se bo pretežilo.

Visoki kralj, dom Karadjordjevičev naj naše narodno državo privede v boljše dni uspeha in polne notranje zadovoljnosti!

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALA

Podpisani potrjujem, da sem prejel od uprave »Domoljuba« podporo v znesku 1000 Din (en tisoč), ker mi je dne 1. julija letos popolnoma pogorela hiša v Zloganjem št. 27. Ob enem se upravi »Domoljuba« najprisrčneje zahvaljujem in izjavljam, da ostanem še vnaprej zvest naročnik in prijatelj »Domoljuba«.

Škočjan pri Mokronogu, dne 7. julija 1937.
V imenu moža in sebe: Marija Srnak, l. r.

OSEBNE VESTI

d Petindvajsetletnico mašniškega posvečenja je slavil te dni krajski g. dekan Matija Skrbec. Na mnoga leta!

d Romunski kralj Karol se je v soboto 10. julija peljal preko Ljubljane in Rakeka v Pariz.

d Stanje patrijarha Varnave se je močno poslabšalo. Število zdravnikov, ki ga zdravijo, se je povečalo na šest, poklicali so pa tudi z Dunaja znanega specialista dr. Eppingerja. Nevarnost za patrijarhovo življenje obstoja v tem, ker bolnik ne sprejema hrane v zadostni meri. Pojavilo se je tudi vnetje dela živcev. Zaradi tega so v saborni cerkvi v Belgradu brali molitve za zdravje svojega poglavarja.

DOMAČE NOVICE

d Tridesetletnico obstoja je praznovala te dni na Brezjah važna organizacija »Društvo slovenskih katehetov«.

d »Koroški Slovenec« o pokojnem nadškofu dr. Jegliču piše tudi sledeče: Pri vsem svojem ogromnem in napornem delu pa je našel še časa, bolje, ukradel ga je nočem, da je s pisano besedo govoril preko mej svoje obširne škofije vsem Slovincem. Njegovih knjig in knjižic je nad sto. Vsepovsod je branil božjo posodo

svojega naroda, na Dunaju in v Parizu in v Belgradu je nastopil kot branitelj najsvetejših narodnih pravic. Da je imel kot neustrašen bojovnik svoje nasprotnike, je jasno. Tudi na Koroškem je bodril h krščanski prosveti na slavnem orlovskem taboru v Sinči vasi leta 1919.

Nj. kralj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga, ministra dr. Korošec in dr. Krek (v kroju) ter ban dr. Marko Natlačen na častni tribunali

d Tudi na Triglavu je plapolala črna zastava. Ob smrti slovenskega vladike dr. Bonaventure jegliča je zaplapolala črna zastava tudi na najvišji točki slovenske zemlje — na Triglavu. Zastava sta nesla na vrh člana blejskega fantovskega odseka.

d Evharistični križ v Dolenjem Logatcu je bil te dni že v drugič podžagan. Pa to pot se je tiček ujel. Mizar Andrej Seljak je priznal, da je izvršil bogoskrunstvo. Seljak je prišel tisto noč ob 3. zjutraj s sokolake veselice...

je, da bodo letos pšenico mnogo dražje prodajali, kakor lani. Če se to zgodi, se bo v notranjosti države podražil tudi kruh.

d Zvišanje telefonskih pristojbin stopi v veljavo 15. julija. Cenik ima dve lestvici. Po prvi, dražji, so razračunavajo telefonski pogovori od 8. zjutraj do 9. zvečer, po drugi cenejši lestvici pa pogovori od 9. zvečer do 8. zjutraj (nočna tarifa). Povišanje tarife je prišlo čisto nepričakovano, ker je znano, da je telefon eno najbolj donosnih državnih podjetij. Leta 1935 je imela država na primer od telefona čistega dobička 109 milijonov dinarjev.

d Zahteve učiteljev meščanskih šol. Učitelji meščanskih šol so te dni zborovali v Zagrebu. Zahtevajo, da bodo učitelji teh šol lahko dosegli tudi 1. stopnjo četrtje plačilne skupine ter da se število službenih let, ki so potrebna za pokojnino, zniža na 30. — Kakor imajo učitelji na osnovnih šolah prosto stanovanje, naj ga dobe tudi meščanskošolski učitelji. Dalje so sklenili, naj se odpravi določilo finančnega zakona, da se učiteljice ne smejo poročiti z neučiteljem. Posebno pridnim in odličnim dijakom, ki so dovršili četrti razred meščanske šole, naj se dovoli prost prestop v vse druge srednje šole, tako strokovne, učiteljske kakor tudi v gimnazije.

d Za kadilce. Nove vrste cigaret z označko »Bled« so prišle v promet. Od drugih cigaret se bodo razlikovale v tem, da bodo imele posebne filtre iz krep papirja, ki bodo odvzeli dimu marsikatero sestavino. Cena tem novim cigaretam bo 3 in pol dinarja za 10 komadov.

d Navodila notranjega ministra o podpiranju gasilstva. Gasilskih društev v nekaterih banovinah sploh še ni. Zato je na podlagi vloge ministra za telesno vzgojo ljudstva notranji minister dr. Korošec odredil sledeče: 1. da skličejo okrajni načelniki s predsedniki občinskih uprav več sestankov, le-ti pa z občani vseh stanov v svrhu ustanovitve gasilskih organizacij v nji-

Ljubljanski župan, bote novega prosvetnega prapora gotori na taboru v Traovem.

hovich okrajih; 2. da se vse občinske uprave točno drže členov 28 in 29, točke 5, čl. 88 in 94 zakona o organizaciji gasilstva, čl. 76 in 77 zakona o občinah in tar. št. 393 pristojbinskega zakona; 3. da se v tej smeri izvaja strogo nadzorstvo nad občinskimi upravami in da se kar najstrožje kaznuje neizvajanje zakonskih določil; 4. da občinske uprave upoštevajo v svojih proračunih podpore za gasilsko četo v mejah svojih gospodarskih in finančnih možnosti in da v smislu čl. 98., zakona o občinah, pri potrjevanju novih občinskih proračunov kr. banske uprave ne potrdi proračunov občin, kjer niso v proračunu tudi podpore za gasilstvo; 5. da kr. banske uprave v svojih proračunih upoštevajo določeno podporo za svojo gasilsko zajednico poleg podpor za ostala nacionalna in škovokoljubna društva.

d Nov salvezijanski zavod. Slišimo, da nameravajo priti tudi v Maribor Don Boscovi salvezijanci. Kupili so obširno zemljišče v Magdalenskem predmestju. Zemljišče meji na Ferkovo ulico ter na Lobnikarjevo in Rosenfeldovo posestvo ter bo do njega vodila bodoča Ljubljanska ulica. Na tem prostoru bodo zgradili mladinski dom, ki bo nudil varno zatočišče vsej mladini od Tezna do Radvanja iz vsega delavskega predmestja na desnem bregu Drave. Salvezijanci bodo imeli v Mariboru hvaležno polje. Malo je v državi mest, kjer bi bilo zaradi razvite industrije toliko delavske mladine, kakor v Mariboru. Dasi je mestna občina veliko žrtvovala za mladinsko skrbstvo, ki je v Mariboru v primeri z drugimi našimi mesti naravnost vzorno organizirano, vendar je tudi v tem pogledu še mnogo nedostatkov, ki jih občina sama ne more odpraviti. Predvsem je tukaj doraščajoča mladina iz delavskih družin, ki je skoraj povsem prepuščena sama sebi.

d Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe valed teža na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravnim »Franz-Josefovo« grenko vodo zelo dobre uspehe. Zato uživajte dnevno po eno čašo »Franz-Josefovo« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku.

Ogl. reg. št. br. 30474/35.

d Iz seje ljubljanskega občinskega sveta. Dne 6. junija 1937 je bila seja ljubljanskega občinskega sveta. Župan dr. Adlešič se je najprej v lepih besedah spominjal umrlega nadškofa dr. Jegliča in njegove velike naklonjenosti do slovenske prestolnice. Rajni vladika je podaril na prošnjo takratnega župana Hribarja mestu obširna zemljišča, trg (sedanj Tabor) z namenom, da postane park, pristopen vsem Ljubljancem brez razlike. — O stanju mestne blagajne je poročal načelnik finančnega oddelka prof. Dermastia. V blagajni je sedaj 18 milijonov 948.000 din, in sicer deloma v gotovini, deloma naložbah pri Poštni hranilnici v papirjih itd. — Mestna občina kupi nov pometalni stroj, ki bo veljal 140.000 din in še drug cestni valjar, ki bo stal 140.000 din. — Glede terjatve mestne občine v znesku 528.90 din, ki ga dolguje šišenski Sokol na občinskih takсах, je občina sklenila, da se ta znesek izterja, oziroma poravnava z najemnico, ki jo mestna občina plačuje sokolskemu domu za zavetišče in otroški vrtec. — Nato so izvolili še akcijski odbor za rešitev ljubljanskega kolodvorskega vprašanja.

d Radi napisov v cirilici imajo naše parobrode za sovjetske. Vse naše trgovske in tovarne parnike, ki vozijo skozi španske vode, ustavljajo nacionalistične vojne ladje in jih

pregledujejo. Napis v cirilici, ki jih imajo naše ladje, motijo Špance, ker potem mislijo, da vozi ruska ladja. Posebno smolo imajo parniki splitske družbe »Oceanija«. Kadarkoli plovejo mimo španke obale, jih zaustavijo in odvlečejo v Ceuto. Tamkaj jih temeljito pregledajo, ko pa nič ne najdejo, jih pa spet spuste.

d Za zvezo Slovenije z morjem. Sušaški župan Gjurjo Ružič je odpotoval tle dni v Belgradu, da bi posredoval na merodajnih mestih za pospešenje del za zgraditev železniške zveze Slovenije z morjem. Gosp. Ružič je predsednik akcijskega odbora gospodarstvenikov in gospodarskih ustanov dravske in savske banovine. V tem svojstvu bo v Belgradu sklical sestanek, na katerega bodo prišli tudi poslanci iz obeh banovin. Župan Ružič si hoče zagotoviti pomoč vseh krogov.

d Z mlačvo so že začeli v Vojvodini. Donos žita je letos nekoliko slabši kakor lani, vendar ne v vseh krajih enako. Ponekod so pridelali žita do 30% manj, drugje pa spet samo po 5 ali 10% manj kakor lani. Poročajo pa, da je kakovost pšenice skoraj enaka lanski.

d Pod Ljubljano hočejo. Med št. Vidom in Zgornjo Šiško je mala naselbina Zapuže, ki šteje okoli 25 hiš. Ta naselbina je pri določanju mej med ljubljansko mestno občino in občino št. Vid bila dodeljena št. Vidu, kamor je že poprej spadala. Prebivalci Zapuž pa imajo neke interese, da pridejo čimprej pod Ljubljano ter nočejo čakati, kdaj bo tudi št. Vid priključen Ljubljani. Vložili so več prošenj na razne činitele in ta tečen je bila v Zapužah komisija, ki so jo tvorili zastopniki mestne občine, mestnega gradbenega urada, banovine ter drugih oblasti. O prošnji Zapužanov za dodelitev v ljubljanski mestni občini bodo odločale oblasti v Belgradu.

d Divjaki. Med mnogimi ljubljanskimi trgovinami, ki so za časa, ko je pokojni vladika Jeglič ležal na mrtvaškem odru v škofijski palači, okrasile svoje trgovske izložbe, je bila tudi knjigarna Nove založbe na Kongresnem trgu. Pod veliko sliko pokojnika so bile postavljene tri manjše lučice na olje v helem, modrem in rdečem steklu. Ob straneh slike so bili spleteni trakovi v slovenskih barvah, ki pa so se zivali spodaj v jugoslovansko zastavo. Ce-

VINA prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri Centralni vladni v Ljubljani

lotna podoba je bila obkrožena z zelenjem, da je stvar v resnici izgledala okusno in lepo. Ono nedeljo zjutraj pa je učenka trgovine Nove založbe zapazila, da je vsa šipa na izložbene mokino od vrha do tal opljuvana. Ne moremo trditi, kaj je nekoga toliko bolelo v izložbi ali podoba velikega slovenskega moža, ki je vse življenje delal in se žrtvoval za svoj narod, ali jugoslovanske in slovenske barve, ki so povelečevale delo tega moža. Ugotavljamo samo, da je bilo okno z izložbeno sliko pokojnega vladike Jegliča v samotni tihi noči sramotno opljuvano.

d Mnogo se je nadejal, a skoraj nič dobil. V noči od četrtega na petek, od 8. do 9. julija, je neki lopov vlomil v župno cerkev v Kranjski gori. S ponarejenim ključem je odprl tabernakelj, prenesel monštranco in ciborij s sv. Rošnim Telesom v župnikovo spovednico in odkril ciborij, ne da bi se sicer dotaknil sv. hostij. Pri monštranci je odlomil en žarek na vrhu. Ko pa je videl, da ni dosti vrednosti, je vse pustil. Potem se je spravil na krstni kamen, ga z vitrihom odprl, vzel ven posodo s sv. oljem, ji odlomil pozlačen križ ter jo obenem s kangljico z vodo za umivanje rok postavil na stopnico pred stranski oltar. Nato je vdrl s krampom v grobnico pod kapelo sv. Jožefa, kjer je 7 krst — na eni je narisana mrtvaška glava, križ in letnica 1782 — odvzel vsem krstam pokrove, potegnil iz ene rožni venec, misleč, da je zlatina. Pustil je v grobnici najhmo festev, ki si jo je izposodil izza velikega oltarja, in kramp nad grobnico. Nazadnje je pa še vlomil v oba nabiralnika. V enem ni bilo nič denarja, v drugem morda 30 dinarjev. Odnese! je le obhajilno pateno, tako da je vse škode okrog 250 dinarjev. Najbrž je prišel zvečer v cerkev, preden jo je cerkovnik zaprl.

d Hrib se pomika proti Dravi. Farane župnije Sv. Peter pri Mariboru je zajela skrb za usodo njihove župnijske cerkve. Cerkev stoji na hribčku tik nad Dravo, od katere loči hrib samo banovinska cesta. Ta hrib pa se je sedaj začel pomikati ter polagoma polzi proti cesti in reki.

Povodenj je zalila kraljevsko veselico

Angleška kraljevska dvojica se nahaja na škotskem in je po starem občaju priredila ožgornno vrtno veselico, na katero je bilo povabljenih 8000 škotskih odličnih in odličnikov. Gostje so se prijetno zabavali po občinskih zelenih tratah kraljevskega vrta, ko se je nenadoma nad kraljevim gradom utrgal oblak in so se zlele neznanske množine vode po gostih. Zanimivo je bilo gledati gospe v lepih popoldanskih toletah ter gospode v sivih cilindrih, kako so na vso moč tekali po parku sem ter tja in iskali zavetišče pod drevjem. Služinčad je mesto dežnikov ponujala mize, pod katere so se gostje skrivali. Ploha je trajala celo uro in je bila tako silna, da je damam trgala obleke s telesa in so jih strežniki morali ovijati v rjuhe, ki so jih v največji naglici nabrali po spahnicah, in celo v običajno škotsko šakljevino, ker kraljevske spalnice seveda ne razpolagajo s tisočnimi rjuhami. Nekatere dame so se osnevale in so jih vse umazane in z brozgo oblite pobirali s tal ter prenašali v grad na nosilnicah ali pa položene čez ramo. Gospodje so se slatili in s svojimi

suknjansi ogrinjali svoje lepe premočene spremljevalke ter jim posajali na glavo svoje cilindre. Končno je moral kralj dati dovoljenje, da so se gostje smeli zateči v njegove zasebne prostore, ki so bili seveda takoj preplavljeni z rjavo brozgo, ki se je otekala od gostov. Na pomoč so morali priti tudi vojaški oddelki, ki so razpeli svoje šotore ter tako nudili prvo pomoč poplavljenecem. Dostop v park so zastražili, ker so neftevilne gospe izgubile svoj dragoceni nakit in je bila nevarnost, da ga drugi ne najdejo. Ko se je ploha polegla, sta kralj in kraljica šla skozi grajske hodnike, da pozdravita premočene goste, ki so se jima, odeti v najbolj čudne opreme, klanjali. Kraljevska dvojica je šla tudi na vrt, da tamkaj s svojo prisotnostjo potolaži nesrečne goste, ki so bili navzlic temu, da so prišli ob svojo obleko, kraljevski dvojici za to pozornost hvaležni. Takoj nato se je prikazalo sonce, ki je smehljajoče se posijalo na to razdejano. V stoterih avtomobilih so nato začeli odvažati ponesrečence na njihove domove.

Dosedaj meri zemeljska plaz 30 m, ki zavzema pa vedno širši obseg. Položaj je sedaj približno tak, kot je bil pred 50 leti. Takrat še ni bila pod gričem izpeljana cesta ter je Drava tekla tik vznožja. Pobočje hriba pa se je začelo rušiti ter polzeti proti reki. Obstojala je že resna nevarnost za cerkev. Takratni šentpeterski župnik kanonik Glaser je s farani nevarni plaz zajezil s piloti in fašinami iz vrbja in akacije. Piloti pa so najbrže sedaj v zemlji že strohneli, pa so plasti znova prišle v gibanje. Nastal je zopet sličen nevarni položaj, kakor pred 50 leti. Cerkevno predstojništvo je skupno z okrajnim cestnim odborom ukrenilo vse potrebno, da se prepreči nadaljnje premikanje hriba proti Dravi ter da se cerkev zavaruje.

d K ozdravljenju našega denarništva. Casopis »Jugoslovanski kurir« poroča, da nekateri krogi delujejo na to, da bi se delovanje naših denarnih zavodov zopet mogočilo z najetjem par milijardnega posojila v inozemstvu. Bilo kakor bilo, samo da bi že enkrat bilo!

d 144% obresti. Pred zagrebškim sodiščem je bila te dni razprava, pri kateri je advokat dr. Mikulčič tožil podjetnika Oačesa zaradi klevečanja in nekega povračila. Pri zaslišanju pa se je podjetniku posrečilo dokazati, da je odvjetnik dejansko z oderuški obrestmi obremenjeval svoje stranke, v njegovem lastnem primeru pa celo za 144%. Sodišče je podjetnika oprostilo, pač pa je tožitelja-odvjetnika obsodilo na plačanje sodnih stroškov.

d Sebe je udaril po zobeh. Ljubljanski »Pohod« je od samega navdušenja poslal v Celje k prireditvam slovenskih fantov posebnega poročevalca. Zdjaj se je mož oglašil in napisal dolgo poročilo o tej prireditvi. Zlasti je poročevalca zanimala telovadba, ki ji je posvetil celo zadnjo stran v svojem listu. Tam pripoveduje med drugim tudi, da celo Varšek, ki je med telovadci bil najboljši, ne dosega sokolskih naraščajnikov v telovadbi. Ko je tako zdelal vse telovadce z Varškovo vred, se je mož ponosno potrkal na prsa, češ, mi in samo mi... Ni je vzgoje brez sokolskih načel; bila bi prava sramota, če bi naši telovadci morali hoditi na posodo k slovenskim fantom... In vendar se je zgodila taka »sramota« ne samo enkrat, marveč ponovno. »Pohod« naj le vpraša svoje brate, kolikokrat so vabili med svoje vrste vprav Varška, kolikokrat pa tudi vse druge telovadce iz katoliških vrst. Cel »Pohod« sam je bil, ki je zapisal nekoč, da so prišli neko sokolsko telovadbo gledat tudi člani bivše nasprotne telovadne skupnosti; ob isti priliki je »Pohod« sam obžaloval, da so prišli zgolj gledat in ne tudi telovadit med brate. V nedeljo pa so v Parizu na veliki mednarodni tekmi kat. telovadcev Slovenci Kermavner, Natlačen in Varšek dosegli 4., 7. in 9. mesto, med 200 mednarodnimi telovadci. Prihodnjic gremo pa v Prago, pa Pohoda še za dovoljenje ne bomo vprašali.

d Dolžniki Privilegirane agrarne banke. Po najnovejših podatkih so plačali kmetje-dolžniki PAB na račun prve anuitete: na področju centrale v Belgradu je plačalo 119.000 dolžnikov 36.990.000 Din, na področju podružnice v Zagrebu 60.000 dolžnikov 12.420.000 Din, na področju podružnice v Ljubljani 27.700 dolžnikov 10.800.000 Din, na področju podružnice v Sarajevu 26.300 dolžnikov 2.808.000 Din. V odstotkih: centrala Belgrad 38,34%, Zagreb 38,83, Ljubljana 52,04 in Sarajevo 17%. Vidi se, da so slovenski kmetje-dolžniki, kakor povsod, tudi pri PAB najboljši plačniki.

d Tistim, ki kuhajo doma pivo, objavlja filozofska direktorja to-le: Pivo je trošarinski pred-

Sonce stoji v znamenju NIVEA!

To pomeni: krasno vreme, da more porjaveti Vaša koža, ki ste jo okrepili z Nivea. Izkoristite čim bolj sonce, izkoristite pa tudi bolj Nivea! Ni boljše kombinacije kakor sonce in Nivea in sicer za Vaše zdravje, za krasno rjavo barvo in tudi... za Vašo denarnico, kajti Nivea je vendar tako poceni!

met ter je proizvajanje piva dovoljeno samo onemu, ki je izpolnil zakonite pogoje po obrtnih, trošarinskih in taksnih predpisih, to je v kolikor prihaja v poštev stališče finančne uprave: plačal takso, ki znaša 10.000 Din, se prijavil finančni oblasti kot trošarinski proizvajalec, proizvajal pivo pod stalno kontrolo ter plačuje trošarino na pivo. Skratka: proizvajanje piva je izključna pravica oblastveno odobrenih pivovarov. Vsakdo, ki proizvaja pivo samolastno, četudi samo za domačo porabo, se torej pregreši proti taksnim in trošarinskim predpisom ter znaša kazen s taksami vred po taksnem zakonu za vsak slučaj 41.060 Din, po trošarinskem zakonu pa redna kazen za prvi slučaj 500 Din, za vsak nadaljnji primer pa 1000 Din poleg plačila prikrajšane redne trošarine, skupnega prometnega davka in petkratne prikrajšane trošarine in petkratnega prikrajšane skupnega prometnega davka kot kazen s taksno za razsodbo vred. Kazni po trošarinskih predpisih se spreminjajo za slučaj neizterljivosti v nadomestilni zapor.

d V blatu... Porazne so ugotovitve policije v Karlovcu o dekletih, ki si s prodajanjem same sebe žalostno služijo kruh. Policija je prijela nad 100 takih nesrečnic. In kar 98 jih je bilo težko bolnih, pri večini pa je bila bolezen v zadnjem štadiju. Spolna bolezen je v Karlovcu tako pogost primer, da so prostori v bolnišnici zmerom pretesni za vedno naraščajoče število bolnikov, ki se javljajo na ta oddelek. Dekleta, ki so na njih ugotovili težko stanje boleznin, bodo morali zdraviti kar doma.

d Sprejem v podčastniške šole. Artilerijska podčastniška šola v Čupriji in Inženjer-ska podčastniška šola v Mariboru (starost od 18 do 21 let); Pomorska vazduhoplovna (od 18 do 21 let starosti); Strojna mornariška (od 15% do 18% leta starosti). Pojasnila se dobijo pri P. o. Francu, kapetanu v p., Ljubljana, Meistrava ulica 14. Priložiti kolek ali znamko za 8 Din za odgovor.

d Pri zaprtju ali pa pri motnjah v prebavi vzemite zjutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« vode.

IZ DOMACE POLITIKE

d Narodna skupščina. Po večmesečnem odmoru se je Narodna skupščina v Belgradu sestala 30. junija. Obravnavala bo celo vrsto zakonskih osnutkov, tako zakon o prestopkih, o kovanju novih novcev vseh vrst, o novem pomorskem trgovskem zakonu. Na dnevni red pride tudi konkordat, to je prijateljski dogovor s katoliško Cerkvijo, in še druge važne zadeve. Slovenski liberalci vseh vrst vlagajo razna vprašanja, da bi dokazali, kako hudo se jim godi in kakšne krivice trpe pod sedanjo vlado. Večina skupščine se jim ameje, saj ve, da slavna JNS dela v Sloveniji, če ne more drugače, pa pod krinko... kar hoče in da ima pod to krinko svobode več kot preč.

d Z vprašanjem povišanja uradniških plač se bavi sedanja dr. Milan Stojadinovičeva vlada. Tako je te dni v Narodni skupščini izjavil prometni minister dr. Mehmed Spaho, ko je odgovorjal na vprašanje poslanca L. Kačiča glede preobremenjenosti železniškega osebja v ljubljanski železniški direkciji. Minister Spaho je tudi rekel, da v okviru kreditnih možnosti nastavlja kar največ delavcev in dnevničarjev, vendar pa ne more naenkrat odpraviti vseh nedostatkov, ki so ostali v železniški upravi še od prejšnjih vlad.

d Mrtvi, odsotni in tujei so volili. Gospod senator Pucelj se je te dni v senatu pritoževal, ker je Zupanska zveza ugotovila, da z ozirom na izid zadnjih občinskih volitev prav za prav ne uživa več zaupanja volivcev in da bi moral zato izvajati posledice, posebno še zato, ker so bili mnogi župani, ki so obenem volili za senat, leta 1934 izvoljeni na goljufiv način. Da je Puceljevo razburjenje neopravičeno in da je Zupanska zveza prav, je potrdila tudi sodnijska obravnava, ki je bila te dni v Ljubljani. Zaradi volilnih sleparij pri občinskih volitvah leta 1934 sta stala pred sodiščem Franc Benkovič, ločen, posestnik in gostilničar v Blagovici, in Franc Sevnik, poprej učitelj v Tuhinju.

Po govornih državnega tožila in branilca dr. Marjana Zajca, ki je pač na vse kriplje skušal oprati oba zamorca in stvar prikazati tako, da je že v smislu volivnega zakona zastarana in da tu ne pride v poštev kazenski zakon, je bila po daljšem posvetovanju objavljena sodba: Fran Benkovič in Franc Sevnik sta kriva, da sta kot državna uslužbenca postavila v uradne spise nekaj neresničnega in s tem zakrivila zločinstvo zoper službeno dolžnost po § 397/II k. z. ter se obsodita vsak na 4 mesece strogega zapora, pogojno za 2 leti, dalje v povračilo stroškov kazenskega postopanja, Benkovič pa še v plačilo 500 Din povprečnine.

d **Dr. Maček napoveduje čiščenje v svoji stranki.** Številno odposlanstvo iz Novega Marofa je sprejel te dni dr. Maček. Odposlanci so izročili dr. Mačku lep kip, ki ga je izdelal neki kmet samouk. Maček je kmetom v dolgem govoru razložil sedanjí politični položaj ter svoje napore, da se hrvatsko vprašanje reši na najbolj zadovoljiv način. Poudaril je tudi vse trenutke v borbi hrvatskega naroda, rekoč, da prav ta borba daje narodu potrebno moč tudi za ostale boje. Obenem je napovedal čiščenje svoje stranke, odstranitev tistih ljudi, ki s svojim delom ovirajo delo in kršijo enotnost.

d **Končni izidi volitev v kmetске zbornice.** JRZ je dobila 188 svetnikov, HSS 79, Združena opozicija 13, neopredeljeni 6, SDS 3, KDK 2, zemljoradniki 2, borbaši 1 in seljački narodni pokret 1. Volitve se bodo vršile edino še v treh banovinah. Izid je pokazal, da je ostala neka velika stranka brez zastopnika v kmetских zbornicah. Ta stranka ne more biti nihče drugi, kakor JNS (Puceljevi in Kramarjevi liberalci).

NESREČE

d **Strela udarila v hlev.** V ponedeljek, dne 5. julija je popoldne treščilo v hlev posestnika Mirkovca v Ljubčnem pri Celju. Hlev, v katerem je imel shranjeno poljedelsko orodje, je pogorel do tal. Lastnik je imel poslopje sicer zavarovano, vendar ni plačal premije in zato ne bo dobil zavarovalnine.

d **Ostrešje je zgorelo** na hiši Leopolda Štruklja v St. Vidu na Ljubljano.

d **Smrtna nesreča učitelja.** Po nesreči se je ustrelil z lovsko puško učitelj Ivan Čičič v vasi Magič Mali pri Slavonskem Brodu. Čičič

Del množice ljudstva med sveto mašo in zborovanjem na glavnem trgu na levi strani oltarja

se je vračal z lova ter imel na rami obešeno nabasano puško. Ko pa je hotel prižgati cigareto, je nehotе zgrabil za petelina, da se je puška sprožila. Ker se je pri tem puška nagnila proti glavi, so se mu vse šibre zarile v glavo, da je ostal na mestu mrtev.

Dr. Ivan Drobnič, internist, Ljubljano

ne ordinira od 10. do 18. julija

d **Gospodarsko poslopje so uničili ognjeni zublji** posestniku Grošičarju Martinu v St. Juriju pod Kumom.

d **Strel mu je šel skozi srce.** V prijazni vasi Sinovica, občina Sodražica, se je v petek zjutraj dogodila strašna nesreča, ki je vzela življenje mlademu, še ne prav osemnajstletnemu fantu Ivanu Oblaku, sinu posestnika Ivana Oblaka iz Sinovice. Mladeniču je izročil nek drug fant puško flobertovko z naročilom, naj jo nese spraviti v sosedno sobo. Ivan jo je vzel in odnesel v drugo sobo. Ali se je v sosedni sobi kaj spotaknil ali pa je iz radovednosti skušal pregledovati puško, to se ne ve, slišal se je samo

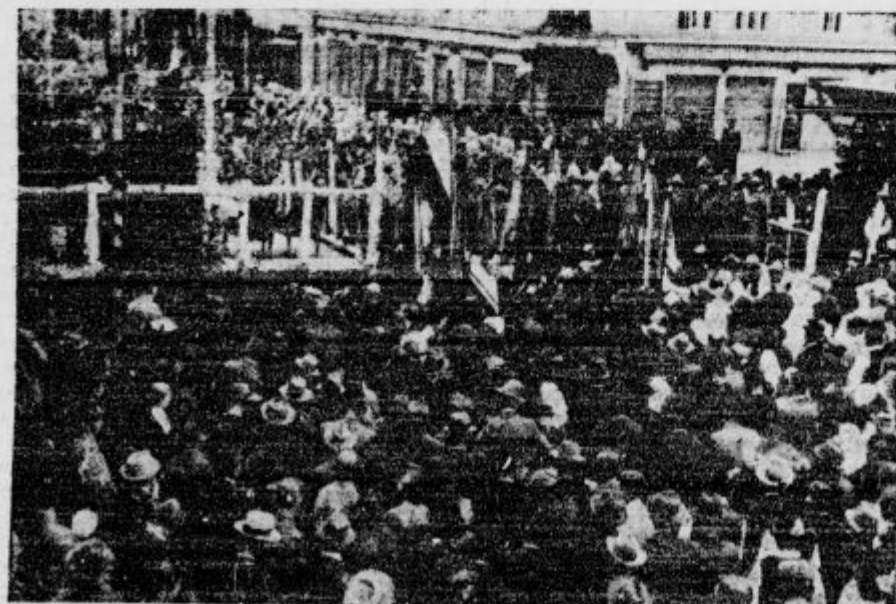
slaboten pok in prihiteli so zagledali ubogega Ivana ležati na tleh, strel mu je šel v srce. Dvignili so ga in prenesli na posteljo, toda po nekaj minutah je izdihnil.

d **Pod voz je padel.** Zaradi poživiljene lesne trgovine so se iz polhovgrajske doline zopet pričele proti Ljubljani vrstiti dolge vrste z drvmi in lesom naloženih voz. Pri tem se voznikom včasih pripete hujše nezgode. Te dni je 36letni voznik Zebenik Jože šel poleg težko naloženega voza. Pri tem je po neprevidnosti padel pod voz ter so mu kolesa prizadejala nevarne poškodbe po glavi.

d **Slamozreznica jo je zgrabila.** Poljska dničarica Burja Marija z Nožic v homški občini je bila te dni doma zaposlena pri rezanju slame za živino. Pri tem ji je roka prišla v grlo slamozreznice, kamor je potiskala slamo. Burja je iz grla slamozreznice komaj še mogla rešiti roko, da jo ji slamozreznica ni popolnoma zmečkala. Vendar so ji zohje slamozreznice močno poškodovali prste leve roke, da se je morala zateči v ljubljansko bolnišnico.

d **Izpod rok se mu je izmaknila skala.** Trgovčev sin Ivan Ogorelec iz Ljubljane se je te dni napotil iz Koč nad Tržičem, na krajšo turo po pobočju Košute. Pri plezanju proti vrhu Košute se je Ogorelcu izpod rok izmaknila večja skala; pri tem je Ogorelec zgubil oporo ter strmoglavil po pobočju. Spodaj je obležal z zlomljeno levo roko.

d **Sreča v nesreči.** Iz železniškega vagona je zletel pri Mostarju 11 letni deček Slavko Mašmutovič. Otroci so se vračali iz letovanja na morju v Sarajevo. Vozili so se s posebnim vagonom, v katerem je bila za vsakega dečka po ena mreža kot postelja. Slavko je spal v mreži, ki je bila prav blizu odprtega okna. Na nekem

Del množice na kranjskem glavnem trgu.

Pozor!

Po pokladanju Pekka in Osana so moji pujski začeli neverjetno radi uživati krmo in so napredovali v teži in v rasti. Sedaj se mojim pujskom vsak žudi. — Ivan Palčič, Novolja - otok Paz.

Izdatek Din 20 — za preparate se bogato plača z večjo težo.

Brezplačna navodila daje:

„KAŠTEL“ d. d., Zagreb 6, poštini predal 50

ovinku pa je Slavko odletel skozi okno na progo. Sreča je hotela, da je padel na kup sena in se mu tako ni nič pripetilo. Začuden je gledal, kako se mu odmika vlak izpred oči. Sredi noči je bilo, pa je moral zato potrkati na okno kmet-ske bajte in tam prenočiti, dokler ga niso vodniki otrok spet poiskali.

d Požar je uničil v Studencih pri Mariboru hišo z gospodarskim poslopjem in hlevom. Ta, v Studencih zadnja s slamo krita poslopja, so bila last pleskarja Bernarda Trebšeta.

d Vlak je do smrti povozil na postaji Ruše 42letnega pomožnega železniškega delavca Avgusta Robnika iz Bezenc.

d Ko je padla po stopnicah. Pred kratkim je padla po stopnicah Šarner Terezija, 87-letna občinska reva iz Laškega, ki si je pri padcu zlomila desno roko in poškodovala levo roko in obraz. Starko so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je umrla.

d Strela je ubila delavca. V Zalcu je bilo te dni neurje in so hiteli pospravljati pred dežjem suho seno na travniku delavci, med njimi je bil tudi Obreza Miha, 32letni delavec, doma iz Velike Pirešice. V voz so že bili napreženi konji. Obreza je nakladal na voz le še zadnje seno, ženske pa so grabile okrog voza. Naenkrat je švignila strela naravnost v Obrezo, ko je pravkar vrgel z vilami seno na voz, in ga na mestu ubila.

d Pri korpušentnih ljudeh se izkaže naravna »Franz-Josefova« grenka voda kot zanesljivo in prijetno delujoče sredstvo proti zaprtju, katera se uporablja brez posebne di-jete. »Franz-Josefova« grenka voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Ost. reg. B. br. 8074/35.

d Strašna noč v Hrvaškem Zagorju je bila te dni. Nad Bistvo in okolico so se nagromadili temni oblaki, nakar se je kmalu vili ploha. Lilo je kakor iz škafa. Reke in potoki so začeli naglo narasčati in prestopati bregove. Najhujša nesreča je zadela mlinarja Petra Severja. Nepričakovano je pridrla voda, ki je odnesla mlin ter pogoltnila mlinarja in dve njegovi hčeri, ki so hoteli vsaj nekaj rešiti iz mlina. Toda valovi so prej opravili svoje delo, preden so si vsi trije mogli rešiti golo življenje. Med ploho se je usula tudi debela toča. Oklestila je vse vinograde, po-bila sadje in stokla koruzo, ki je je v tej okolici zelo veliko. Ko je kmet Janko Ivanec iz vasi Ivanca videl, kako mu nevihta uničuje polje, prav za prav vse njegovo imetje, je šel in se v obupu obesil. Skoda gre v več milijonov. Poleg naštetih večjih nesreč je nevihta porušila tudi nekaj cest in močno poškodovala več kmečkih hiš.

d S kolesom se je zaletel v avtomobil Skoršek Miha, delavec iz Slovenjgradca. Padel je tako nesrečno, da si je prebil lobanjo in umrl.

d Tudi v Sodraški dolini je udarjala strela. Terek, 6. t. m., je bil soparen dan. Temni oblaki,

Spomin se mu je vrnil

V bolnišnici v St. Germainu v Franciji se je pripetil izreden dogodek, ki je v zdravniških krogih vzbudil največjo pozornost. V tamošnji bolnišnici namreč je pred petimi leti prišel neki bolnik, ki je izgubil spomin. Iz svojega prošlega življenja se ni spomnil na ničesar več. Vsa prizadevanja največjih živčnih strokovnjakov so bila zaman. V ostalem se je bolnik telesno dobro počutil. Sedaj pa so se bolniku kar nenadoma in nepričakovano odprla vrata v prošlost in kot v blisku se mu je vrnil spomin na vse prošlo življenje. To se je zgodilo, ko je bila pri njem neka njegova nek-

danja znanka, ki se je pozneje izpričala, da je njegova sestra. Bolnik je takoj, ko je zagledal svojo sestro planil iz postelje ter povedal, da se piše Jean Prüfer, da je bil profesor matematike na gimnaziji v Metz, da je poročen in ima toliko in toliko otrok. Po teh besedah se je mož od živčne preobremenjenosti zgrudil na tla in začel jokati kot otrok. Po returnem po-žitku, ko je bil tako rekoč v polni nezavesti se je zopet zbudil kot popolnoma zdrav in normalen človek. Samo o tistih letih, ki jih je v bolnišnici preživel, mu je spomin odpovedal.

ki so se zbrali, niso obetali nič dobrega. Okoli 2. popoldne se je vili ploha med silnim grme-njem. Strela je ubila v gorniskem gozdu nekega delavca, nadalje je strela užgala skedenj, poln sena in orodja posestniku Lundru Ivanu iz Kračali. Ceravno je bil zavarovan, vendar njegova škoda z zavarovalnico ne bo krita. V Sodraški dolini so naglo narasčajočo vodo občutili vsi posestniki, kajti voda, deroč po njah in trav-nikih, je povzročila veliko škodo; odnašala je seno, ruvala sadeže. V teku pol ure je bila vsa dolina spremenjena v jezero.

d Ker se je avtomobilu snelo kolo. Oni večer se je blizu Boh. Bistrice pripetila huda nesreča. Družina kamniškega občinskega tajnika, to je oče Jan Ulman, njegova žena Jožefa in sin Bogomir, so potovali z osebnim avtomobilom, ki ga je vozil šofer Franc Fajdiga. Na cesti pa se je avtomobilu snelo kolo ter se je prevrnil. Ulmanovi so dobili poškodbe po rokah, Fajdiga pa je obležal nezavesten. Vse štiri so pripeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer so bili Ulmanovi kmalu odpušteni, medtem ko je Fajdigovo stanje zelo resno.

d Divjanje strele. Dne 6. julija popoldne se je spravila strela zlasti nad Celje in okolico. V Gaberjih je užgala vojaško skladišče, kjer je bila shranjena hrana za vojaške konje. — V Ložnici je zgorel Lipovškov kozolec. Strela je treščila tudi v poslopja v Blagovici pri Sv. Juriju, v Svetinji, Dovžah, Konjskem in v Šmartnem.

d V Savo je padel pri Penganovem mlinu tri in polletni sinček Ivana Zupana, mlinarja v Smledniku. Fantka, ko to pišemo, še niso našli.

d Še nekaj nesreč. Starc Martin, posestnik, Zg. Rečica pri Laškem, je padel s stavbe 4 m globoko in si težko poškodoval nogi, roki in hrbtenico. — Gorjup Franc, sin kočarja iz Zegerja pri Planini, je padel z drevesa ter si zlomil nogo nad kolonom. — Lenhard Avgust, sin rudarja z Rečice pri Laškem, je doma padel z drevesa in si zlomil roko. — Pred ljubljanskim »Figovcem« je podrli tramvaj 22 letno služkinjo Kocjančič Frančiško, ko se je vračala s trga. Dobila je

hude poškodbe. — Isto popoldne pa se je v jami za glavnim kolodvorom pripetila hujša nesreča, katere žrtev je postal 22 letni voznik Hujan Ivan iz Most. Hujan je iz jame g. Pipana za Vilharjevo cesto vozil gnoj s pa-rom konj. Cesta iz jame je zelo napeta ter teče v useku. Težko naložen voz se je nena-doma nagnil ter pokopal pod seboj voznika Hujana. Policijska komisija je mogla zgolj ugotoviti, da je voz Hujanu zdobil lobanjo ter je bil voznik zaradi tega takoj mrtev. Prepeljali so ga v mrtvašnico k Sv. Kristofu. — V ljubljansko bolnišnico so danes pripeljali dvoje žrtev dela, in sicer prvo 18 letne-ga zidarja Vrhovnika Franceta iz Svetinji pri Medvodah, kateremu je pri delu mešalni stroj za betom zdobil levo nogo, potem pa 25 letno Makovec Marijo, kateri je enako neki stroj v tovarni Saturnus pri delu zmečkal prste na desni roki. — V Šiški blizu Keršičeve restavracije je tramvaj povozil šoferja Avblja Franca, ki se je vozil tam mimo s kole-som. Avbelj je vozil pred tramvajem tako nesrečno, da je zavozil v tramvajski tir, pri tem pa ga je dohitel tramvaj, ki ni mogel v naglici ustaviti — in Avbelj je obležal na tleh nezavesten in je nato v bolnišnici umrl. — Skoraj istočasno se je pripetila hujša nesreča v tovarni »Kuvertac«. Tam je padel 46 letni Fran Frinčiček, strojni tehnik v to-varni, z dvigala precej globoko. Pri tem si je močno pretresel možgane ter so ga neza-vestnega prepeljali v bolnišnico, kjer se — ko to pišemo — še ni zavedel.

d L. Perdan naslednik, Ljubljana, Krekov trg 11, stara trgovina špicerije, nudi sveže blago po najnižjih dnevni cenah. Potreba točna in solidna. Priporoča se Marija Zgonc, lastnica.

Kuhaj varno in dobro! Izšla je zbirka pre-izkušenih, pa še nikjer objavljenih navodil in receptov za kuho, vkuhanje in sušenje sadja, pri-pravljanje sadnih sokov itd. Cena 3 din. Plačljivo tudi v pisemskih znakah. Naroča se pri upravi »Vigredic, Ljubljana, Masarykova cesta 12.

NOVI GROBOVI

d Ne, on ni umrl, on živi... Na Viču so pokopali upok. delavko tob. tovarne Marijo Pliberšek. — V Dobravi, župnija Skočijan pri Mokronogu je umrl Janez Vovko, oče g. župnika v St. Petru pri Novem mestu. — V Skofji Loki je odšel v večnost trgovec in posestnik Janez Potočnik. — V Kapeli pri Slatini-Radeneli je mirno v Gospodu zaspala 95 letna Terezija Fras. — V Ljubljani so umrli: pekovski mojster Ivan Mole, uslužbe-nec tobakne tovarne Anton Maru ml., sinček strojnega stavca Jug. tiskarne Metlar Vilko, industrijec Karl Pollak.

Tudi v puščavah tihotapijo

Egiptovska vlada je ustanovila posebno puščavsko stražo, ki bo nadzirala tihotapce, ki spravljajo iz Azije v Egipt velike množine tako zvanega hašiša, strupenega mamila, ki je med Egipčani zelo razširjeno. Lahkega dela puščavska straža ne bo imela, ker se tihotapci poslužujejo neverjetnih sredstev. Tako so egiptovski cariniki dolgo časa tuhtali, kaj pome-nijo dolge karavane starih avtomobilov, vo-

zečih po puščavskih potih v Egipt. Vse pre-iskave so bile zaman, dokler ni nek carinik razmontiral enega vozov ter našel v motorju posebne cevke, napolnjene s hašišem. Drugič spet so odkrili utihotapljeno blago v skrivnih predalih stanovanjskih mobilij, namenjenih za Egipt. Nedavno pa je nek stražar odkril hašiš v umetno pripravljani in s kožo prevlečeni kamelski grbi.

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Na španskih frontah zmagojuje nacionalisti naprej. Blizajo se obmorakemu pristanišču Santander na severu ter pripravljajo napade v ostreje dežele. Komunisti so začeli v okolici Madrida z večjim napadom, vendar so bili na splošno odbiti in niso dosegli vidnejšega uspeha. — V Parizu sta dospela predsednik in še en minister rdeče valencijske vlade, ki sta prosila Francijo za pomoč v kri-

tičnem položaju, sicer se morajo rdeče žete predati na milost in nemilost nasprotnikom. Verjetno je, da bo Francija ob neuspehu londonskih pogovorov ponovno podprla rdečo vlado z orožjem in vojaštvom, posebno zato, ker se francoski levitarji boje, da pridejo za španskimi komunisti na vrsto tudi — francoski.

KATOLIŠKA CERKEV

» Papežovo priznanje našemu ministrskemu predsedniku. Sv. Oče je sprejel v svojem poletnem gradiču Gandolfo v daljši avdienci jugoslovanskega poslanika pri sv. stolici Miroševića-Sorgo. O razgovorih sicer ni izšlo nobeno uradno poročilo, toda rimski listi podarjajo, da je jugoslovanski poslanik papeža obvestil o tem, da je jugoslovanska vlada predložila parlamentu v odobritev zakonski predlog o konkordatu in da ni nobene bojzani, da bi jugoslovanski parlament konkordata ne sprejel, potem ko mu je ministrski predsednik dr. Stojadinović na tako jasen način obrazložil važnost konkordata, kakor tudi nekatere točke, ki niso bile dovolj jasne in ki jih je Vatikan na zadovoljiv način pojasnil. Papež da je vzel poročilo jugoslovanskega poslanika z veseljem na znanje in da je izrazil svojo posebno radost nad načinom, kako je jugoslovanski predsednik vlade konkordat priporočil na seji tozadevnega parlamentarnega odbora.

AVSTRIJA

» To in ono. V Svečah so pokopali starca Zihra. — Avstrijski drž. predsednik Miklas je s svojo družino prispel na letovanje v Vrbo. — Iz zbirke »domovinski groš dom. frontec« bodo sezidali na zgornjeavstrijski meji dve obmejni šoli. Odslej se bo zbiralo vsako leto v okvirju fronte. — Italija nadaljuje z italijanizacijo južnega Tirola. Sedaj kupuje nemška posestva in na njih naseljuje italijanske kmete. — Na današnji higijenski razstavi je videti pripravo ki dela predmete in tudi ljudi nevidne. — V »Freie Stimmenc« priporoča sekc. svetnik Mumelter, naj se rabi namesto označbe »Jugoslawien« vedno le »Südslawien« in utemeljuje, češ, da Nemci ne znajo srbski. Omejenost! — Na Gosposvetaki gori so našli obešenega uradnika cel. magistrata Gundlacha.

NEMČIJA

» Obrekovanje katoliške duhovščine. Dunajski časnik »Reichspost« je objavil neki proces, ki ga je imelo sodišče v Baden-Badenu proti nekemu duhovniku, ki je menda poženjal nesramnosti z nekim slaboumnikom. Duhovnikov zagovornik je trdil, da nikakor ni mogoče zaslišati pričevanja slaboumnega, ker sploh ne ve, kaj govori. Sodišče pa je vztrajalo pri tem, da se pričča zašiški. Zagovornik torej vpraša: »Kolikokrat sem bil jaz nesramen proti tebi?« Priča odgovori,

kakor so jo naučili: »Dvakrat ali trikrat.« In oai tam?« vpraša odvetnik in pokale na predsednika sodišča. »Kakih desetkrat!« se je glasil odgovor. Splošno razburjenje! Zagovornik je zaradi tega izgubil službo in vsako pravico nadaljnjega izvrševanja svojega poklica. To je lep primer, česa vsega se ne loti slepo sovraštvo do Cerkev, da bi jo oblatilo.

ITALIJA

» Drobni. Prefektura (po naše benovina) je objavila podatke o denarnih pošiljkah delavcev in vojakov Julijske Krajine, ki se nahajajo v Abesiniji na poklicnem delu ali v vojaški kadrski službi. Za mesec junij znašajo te pošiljke skupno 235.392 lir. To so samo prihranki, ki jih dotičniki prostovoljno pošiljajo. Semkaj niso vštete podpore, ki jih vlada plačuje svojcem v domovini. Ves denar pa, ki je prišel na ta način v Julijsko Krajino, odkar se je začelo zasedanje Abesinije, dosega lepo vsoto 2.562.530 lir

FRANCIJA

» Velika počastitev sv. Male Terezike. Papežev državni tajnik Pacelli je te dni uradno obiskal Francijo, kjer je bil zelo slovesno sprejet. Nočemo ugrabiti na tem mestu, zakaj je celo sedanja francoska vlada in njeni somišljeniki naravnost tekmovali, da bi bil papežev odposlanec s sprejemi kar najbolj zadovoljen. — Velike verske svečanosti so bile v Lisieuxu, kjer je spremljalo papeževga državnega tajnika Pacellija sedem kardinalov in 70 škofov. V karmelitski kapeli je kardinal prečital papežovo pismo. V tem pismu pravi sveti oče med drugim, da je pripisati božji Previdnosti, ker se blagoslovi nova bazilika v Lisieuxu baš sedaj, ko je mnogo narodov med seboj v hudih sporih zaradi svojih posvetnih koristi. Bazilike niso zgradili le sinovi Francije s svojimi prispevki, nego so darovi prihajali z vseh strani sveta. To pomeni, da med raznimi narodi še zmerom obstoja neka vrsta sloge in zajednice. Pismo pravi dalje, da je poglavar katoliške cerkve popolnoma prepričan o pobožnosti sv. Terezije in njenem trpljenju za krščansko vero in da je zato poslala svojega odposlanca kardinala Pacellija, da osebno vodi svečanosti in blagoslovi baziliko v nadi, da bodo nebeške rože, o katerih je govorila in ki jih je obljubljala sv. Terezija v bodoče, s svojim vonjem še bolj navdale vse vernike, ki bodo prišli v Lisieux in da jim bodo pokazale pravo pot k nebeškemu življenju.

» Tako nra vsak gospodariti. Pariški časopisi objavljajo, da se je nova francoska vlada odločila, da takoj uvede celo vrsto novih davkov, ki jih je mislila uvesti le postopno, da se reši iz finančnega potopa, v katerega je drzivo potisnila Blumova vlada. Obseg novih davkov dosega 9 milijard frankov (20 milijard din), ki pa bodo komaj za prvo potrebo, ker finančni minister je povedal, da potrebuje 27 milijard frankov do novega leta (60 milijard din). To je političko darilo francoske vlade francoskemu narodu. Davki bodo objeli bencin, tobak, višgalice, ki se bodo podražila v občutni meri, nadalje bodo zvišane carine na nekatere življenjsko potrebne predmete, kot kavo in sladkor, nadalje bodo zvišane železniške tarife in pošne pristojbine. Socialisti, ki so pred osmimi dnevi grmeli proti uvedbi neposrednih davkov, so območnikli Gospodarski polom, ki so ga pripravili, je takšen, da zahteva hitrih ukrepov, četudi bole.

POLJSKA

» Ciganskega kralja se kronali. Nad 10.000 gledalcev je te dni na stadionu v poljski Varšavi opazovale svečanosti kronanja ciganskega »kralja«. Trideset ciganskih senatorjev je glasovalo za enega izmed petih kandidatov iz družine Kvjek. Za kralja je bil izvoljen Janus Kvjek, ki je 52 let star. Takoj nato je bila služba božja, za tem pa kronanje novega »kralja«. Posadili so mu na glavo pozlačeno krono, nato pa so prvi korakali mimo njega ciganski senatorji, ki so predenj poklekneli in mu izročali darove. Kronanje so oznanili z 21 streli iz topov. Ogromna množica ciganov je taborila pred mestom, ker jim oblasti niso dovolile vstopa v mesto.

KITAJSKA

» Mrličje jede. V področju lakote v hitajski pokrajini Sečuan so se pretekli teden dogajale grozne stvari. To je največja nesreča tekom stoletja. Nad 10 milijonov Kitajcev je izpostavljeno smrti zaradi lakote. Sedaj jim sploh ni več mogoče priti na pomoč. Niso redki slušaji ljudožrstva. Znan je primer nekoga trgovca v pokrajini Sečuan, ki je svoji rodbini dajal za jed mrličje. Bil je aretiran in je to priznal. V drugih poročilih se govori o tem, da so na sumljiv način izginili dečki in deklice, ter se misli, da so bili zaklani in pojedeni. Edina hrana ljudstvu je neka bela »bovica«, od katere pa umre na tisoče ljudi. Iz onih krajev se silne množice ljudi pomikajo proti mestom, pa jih mnogo pade ob cesti zaradi onemoglosti.

ANGLIJA

» Anglež je vedno — trgovec. Francosko zunanje ministrstvo potrjuje, da je bil dosežen sporazum med generalom Francom in angleškimi zastopniki glede rudnikov Oronera v okolici Bilbaoa. Ti rudniki so bili last angleških družb ter so dajali povprečno po 800.000 ton železne rude vsako leto, medtem ko so sosedni rudniki v bližini Santandra, ki so tudi angleška last, dali vsako leto okrog 200.000 ton. To železno rudo je Anglija izvažala tudi med državljansko vojno in je bil izvoz prekinjen samo za časa najhujših bojev okrog Bilbaoa. Anglija želi, da rudniki nadaljujejo svoje delo, ker železno rudo

potrebuje za svojo visoko peči v Walesu. General Franco je Angležem potrdil vse njihove dosežane pravice, tako da bodo rudo lahko proizvajali in izvažali v isti izmeri in pod istimi pogoji kakor dosedaj. General Franco je s tem, da je Angležem potrdil njihove pravice, na vsak način hotel ustvariti duhovno razpoloženje, da se čim prej spozna z Angleži in da od njih dobi priznanje kot vojskujoča se stranka.

DROBNE NOVICE

1.356.000 brezposelnih je sedaj na Angleškem.

90 oseb se že smrti povezili avtomobili na zadnji narodni praznik v Ameriki.

Nov prokop, ki bo vezal reki Moskvo in Volgo, izroče 15. julija prometu.

Komunistični bombai napad na predsednika Portugalske Salazarja se ni posrečil.

500 komunističnih letal so sestrelili nacionalisti v Španiji od začetka državljanske vojne do danes.

Socialdemokratska švedska vlada se je izjavila proti 40 urnem delavniku v blagovni industriji.

Novo uniforme, podobne vojaški obleki, so dobili dijaki v Nemčiji.

560.000 Ircev je glasovalo za novo De Valerovo ustavo. (438.000 pa proti!)

700 letnice mesta Berlina bodo praznovali Nemci letos od 1. do 17. avgusta.

20.000 vojakov je baje izgubil nacionalistični general Franko na bojiščih pred Bilbaom.

300.000 ton olja je zgorelo v pariški žilnicilni olja.

Fašistični pozdrav (z iztegnjeno roko) je prepovedalo dijakom bolgarsko prosvetno ministrstvo.

60 novih letališč hoče zgraditi Italija.

P O D O M O V I N I

Prosvetni tabor v Žužemberku

v nedeljo, dne 25. julija 1937.

V prelepem kotičku Dolenjske, v Žužemberku, bo v nedeljo, dne 25. julija dekanjski prosvetni tabor s sledečim sporedom:

Na predvečer, 24. julija bo slavnostna razsvetljava pri fari in koncert godbe.

V nedeljo se zberemo ob 9 pred trgovom, ob 10 bo sprevid skozi trg z godbo, konjeniki, narodnimi nošami itd. Ob 10 bo v farni cerkvi sv. maša z ljudskim petjem in cerkvenim govorom. Po sv. maši bo pred Prosvetnim domom veliko ljudsko zborovanje - tabor, kjer bosta govorila g. inšpektor Ivan Dolenec in dr. Jože Basaj.

Popoldne bodo ob 2 pete litanije v cerkvi, ob 3 bo na cejnišču javni telovadni nastop fantov, deklet in mladev. Ob 4 nastopijo v mogočnem zboru skupno in posamič pevski zbori dekanije s posebnim koncertom, nato pa bo na vrtu gostilne Lavri ljudska veselica s srečolovom, godbo in petjem.

Vabimo prav iskreno vse prijatelje naše prosvete, da se v obilnem številu udeležijo našega tabora. Upamo, da se boste odzvali našemu vabilu ne le iz žužemberške dekanije, ampak tudi iz sosednjih dekanij in še od drugod, da tako ta dan v mogočnem zboru manifestiramo za katoliška in slovenska načela.

Krekov prosvetni tabor pri Sv. Gregorju

Dvajset let poteče letos, odkar je nemila smrt istrigala velikega dr. Kreka iz družine Slovencev, a spomin naj še živi v duši vsakega slovenskega Sloveka. Da se hvaležen spomin nanj še počivi, vabimo vsa prosvetna društva ribniškega okrožja, vsa sosedna društva in vse Slovence Krekovega duha na

Krekov prosvetni tabor pri Sv. Gregorju, ki bo v nedeljo, dne 25. julija, da se hvaležno oddolžimo spominu največjega prosvetitelja slovenskega naroda.

Ob 10 bo maša na prostem z ljudskim petjem, ki ga spremlja godba, in cerkveni govor. Ob 11 tabor pred Krekovim spomenikom. Govorita g. dr. Ivan Oblak in g. urednik Franc Terseglav. Ob 2 pete litanije z ljudskim petjem. Po litanijah nastop slov. kat. mladine z gimnastičnimi vajami in govorom, nato nastop pevskih zborov ribniškega okrožja.

Vsa prosvetna društva ribniškega okrožja ta dan k Sv. Gregorju, da pokažete svoje prosvetno delo in uspehi! Vabljeni tudi daljni sosedje, zlasti Ljubljanci. Ribniški okrožni prosvetni odbor.

Prosvetni tabor v Mengšu

Večkrat v zgodovini so se Slovenci zbirali na taborih, ki so bili nekaki narodni kongresi, kjer so jim voditelji slikali uspehe, ki so jih dosegli, in nevarnosti, ki jim še pretijo. Dajali so jim načrte in vzpodbude. Leiošnje leto je po vsej Sloveniji veliko prosvetnih taborov. Njih namen je: Da pokažemo moč našega pokreta, da dobimo čmernice za bodoče in da se udeleženci ogrejejo za kulturno prosvetno delo po naših društvih. Za kamniško dekanijo bo tak tabor dne 25. julija v Mengšu, ker prav to društvo letos slavi 40 letnico ustanovitve. Ne bo to praznik samo zanje, temveč za vsa kamniško dekanijo.

Spored tabora:

Sobota, 24. julija ob 19 zvečer: Koncert domače godbe pred domom, nato ob 9 v Domu akademija.

Nedelja, 25. julija: Ob 10 zjutraj zbiranje v M. Mengšu, odhod sprevid pred društveni dom, kjer bo na prostem maša z govorom, med mašo ljudsko petje ob spremljavi mengške godbe. Po maši tabor, na katerem govorita gg. Fr. Kremžar in Ivo Peršuh.

Popoldna ob 13 litanije v župni cerkvi, po litanijah pred društvenim domom športni nastop fantovskih odsekov in dekletskih krožkov. Nato srečolov in prosta zabava.

Red sprevida: Konjeniki, fantje v krojih, fantje in dekleta, ki imajo enotno obleko, narodne noše in ostali udeleženci. Da bo sprevid čim pe-

RAZNO

Restavracija v podmornici. Nek newyorški restavrater je kupil podmornico ter jo spremenil v podružnico svojega podjetja. Namesto železnih oklopnih plošč je vzdal debele steklene plošče, da si gostje lahko privoščijo užitek opazovanja podmorskega življenja. Vsak večer odpočije v podmornici na mroje in se zasidra kako miljo od obale na morskem dnu - naprej ji oblasti ne dovolijo. Morsko dno razsvetljujejo žarometi in privabljajo morske živali k steklenim stenam. V gostilni sami strežejo samo z ribjimi jedmi in nallivajo izborno kapljico, vse to med sviranjem veselih komedov. Prostora je v tej gostilni komaj za 16 gostov in je podmornica oddana vedno za več veterov naprej.

Srečni Islandci Reykjavik, islandska prestolnica, pripravljajo veliko napravo za centralno kurjavo, ki naj bi ogrevala vsa poslopja tega mesta. Za to razen cevi ni treba posebnih kurilnic in drugih priprav, ker lahko izkloščijo vrelo vodo, katere je dovolj v najbližji oko-

L. Ganghofer:

33

Martinj klošter

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

14

Ko je bil v popoldnevni zatohlici zaprl spancev trepalnice materi Mahtilti, se je spomnila Edelrota na naročilo, ki ji ga je bil prinesel Henink od svoje sestre Reke. Res se je oglašal v njenih ušesih opomin, ki ji ga je že več ko enkrat zabilil Zigenot: »Nikdar ne prestopaj praga Vace-manove hiše!« Res se je budil v njej, ako se je spomnila na Heninkovo vedenje, temen občutek strahu in skrivno svareč glas. Toda kako bi bila smela puščati v nemar besedo grajske hčere in srditi Reke, ki je bila z njo vedno dobra in prijazna. In ali ni Vacemanovi hčeri dolžna več ko samo malo zahvale za dobre besede in prisrčne poglede? Ali ni bila Rekina roka, ki jo je otela v tisti strašni viharini noči, ko je že tonila in je voda zadušila na njenih ustnicah že zadnji krik na pomoč? In zdaj, ko jo kliče Reka, naj ne bi slušala — in če jo kliče tudi samo, da se pokratkočasa in razvedrita v igri?

»Moram k njej! Moram!« Edelrota je dahnila speči materi poljub na lase in smuknila neslišno iz prostora. Od sonca razsvetljeni gozd jo je objel, in z lahkotno nogo je stopila na brv, ki je prepenjala šumečo Aho. Zivooko je gledala trepetavo igro zlatih luči, ki so jih svetili žarki, prodirajoč skozi preslepe vejevja, tkali na pot; videla je samo luč in ne sence na svoji poti, ne prepada, ki je sijal pred njenimi nogami.

Kmalu je dospela na široko jezdno pot, ki je v velikem loku vodila čez pobočje proti Vacemanovemu domu. Sočno je poganjala trava kraj cestice, povsod so blestele iz zelene ruše pisane zvezde in čaše gozdnih cvetic, in v krošnjah bukev so žrgoleli ščinkavci. Pesmico brenčeč, zložno se vzpenjajoč, je trgala Edelrota eno cvetlico za drugo in jih povijala s tanko bilko Reki za šopek. Ze je prišla na reber, kjer se je zavila pot v strmino, ko ji je iz doline udaril na uho odmev klicajočega glasu. Edelrota se je ustavila in prisluhnila. Zazdelo se ji je, da kliče Viho, toda razdalja je dušila rezke klice hlapca, da so se zlivali z odmevom, ki so ga budili, in zveneli ko jasno vriskanje. »Kaj ga je le prišlo,« se je nasmehnika Rotica, »da je tako vesel in vriska kakor pastir?«

Prisluškujoč je stala, vedno znova se je oglašalo razlegajoče se klicanje in se zlivalo z odmevom, zato je odgovorila s tem, da je zveneče zavriskala tudi ona dol v dolino. Klici so utihnil, in tiho pojoč, cvetko za cvetko nabiraje, se je napatila Rotica dalje. Kmalu so se med drevjem pojavili pred njo sivi grajski zidovi. Vzdižni most je bil spušen, in hlapec je sedel med odprtimi vrati. Ko je zagledal dekleta, je stekel na dvorišče; tu je držal konjar osedlanega plavca za povodce in gospod Vace, kateremu je držal Henink stremen, se je hotel baš zavihitati v sedlo.

Henink je videl, da mu daje hlapec znamenja, vzgriznil se je v ustnico, udaril z nogo ob tla in blastno vprašal: »Oče? Ali si bil danes že v sokolinjaku?«

»Ne. Zakaj?«

»Beli sokol, ki si ga spomladi kupil od Havnsperka, mi od večeraj nič ne ugaja.«

»Kaj mu pa naj bi bilo?« je vprašal gospod Vace prestrašen, zakaj plačal je bil dragocenega lovskega ptiča

streljši, so vabljeni zlasti člani v narodnih nošah, lahko pridejo tudi skupine na vozovih.

Vtis bo naredila naša prirediteljica, še bo res mogočna, zato so vabljena društva v naši dekaniji, pa tudi sosedna društva so dobrodošla, da skupno proslavimo praznik katoliške prosvete.

Posavski prosvetni labor v Rajhenburgu

Videmska prosvetno okrožje in Posavsko fantovsko okrožje pripravljata za nedeljo 8. avgusta v Rajhenburgu »Posavski prosvetni labor«, ki naj bo veličastna manifestacija katoliške misli in prosvete. Na tem taboru bodo Posavčani zbrani iz vsega Posavja javno in neustrašeno pokazali svoje katoliško, narodno in državno prepričanje. Zato se bodo zbrali na priljubljeni božji poti ob Lurški Materi bližje, da jo poprosijo varstva in blagoslova za nadaljnje delo.

Vabimo vse naše može in fante, žene in dekleta, da se pripravijo za ta naš dan. S številno udeležbo pokažimo neomajno zvestobo do naših svetinj in naše skupne domovine. Dokazimo, da razumemo nov čas in da hočemo delati in graditi v novo boljše bodočnost. Spored tabora je naslednji: dopoldne po prihodu vlakov v Rajhenburg ob 1/9 sprevid v baziliko, kjer bo maša ob 1/10 z ljudskim petjem. Po maši bo pred cerkvijo labor, na katerem govori prof. dr. Hohnjec iz Maribora in prof. Bitenc iz Celja. Popoldne ob 1/4 bo na prostoru pri Slomškovem domu športno-telovadni nastop.

Vsa podrobna navodila bodo sledila. Posavčani, pripravljajte se na naš dan 8. avgusta!

Tabor fantov in mož v Mozirju

Mozirsko okrožje fantovskih odsekov prosvetnih društev priredi v zvezi s 30 letnico Slov. kat. izobraževalnega društva v Mozirju tabor fantov in mož (prosvetni labor) v nedeljo, dne 18. julija v Mozirju s sledečim sporedom:

Dopoldne: Ob 1/10 slovesen sprejem gostov pred trgov. Povorka po trgu s pozdravom okrožnega načelnika. Sveta maša z nagovorom. Prosvetni labor fantov in mož pred cerkvijo.

Popoldne: Ob dveh slovesne večernice v cerkvi. Ob treh telovadni nastop.

V vsako hišo »Domoljuba«!

s težkim zlatom; kmetje so morali potiti kri, dokler ni bil zbran ves rumeni kup. »Ali meniš, da se ga je lotila putika?«

Henink je skomiznil z rameni. »Poglej sam!« Gospod Vace je izvlekel nogo iz stremena, in ko je izginil med zidovje spodnjih prostorov, je zašepetal Henink hlapecu: »Ovedi jo v hišo in ostani pri njej, dokler ne bo stari zunaj!« Nato je odšel za očetom.

Ko je hlapec prispel nazaj do vrat, mu je že prišla Edelrota nasproti. »Tvoja gospodarica me je klicala.«

»Vem, vem, kar vstopi, popeljem te!«

Ze je stopila na most, ko je čula, da jo zadaj nekdo glasno kliče po imenu; ozrla se je in debelo pogledala, ko je videla, da dirja proti njej Reka na svojem vranu. »Naprej, dekle, naprej!« je zarenčal hlapec in jo prijel za zapestje. Toda izrgala se mu je. »Reka! Reka!« je zavpila in odhitela Vacemanovi hčeri nasproti; ko je ta krepko nategnila povodec in ustavila konja, ji je ponudila Edelrota cvetlice. »Tu sem! In glej, kaj sem ti prinesla!«

Cvetje ni Reke menda nič kaj prida razveselilo; z malomarno kretnjo si je zataknila snopce za pas; nejevoljno zroč so počivale njene oči na Edelroti in s hripavim glasom je vprašala: »Česa iščeš v hiši mojih bratov?«

»Kaj tako sprašuješ?« je zajekljala Rotica. »Prišla sem, ker si me klicala.«

»Jaz? Da bi te klicala?«

»Sveda! Spomni se vendar! Saj si naročila, naj pridem!«

Reka je namrščila obrvi. »Naročila? Po kom?«

»Po tvojem bratu Heninku.«

Reka je temno zardela v obraz in hlastno zdrknila iz

sedla. »Da, Rotica, spominjam se!« je dejala s trepetajo-

Zidanje cerkve na Rakehs

V kratkem se bo začelo nadaljevanje zidanja cerkve Srca Jezusovega na Rakehu. Leta 1935 so je popolnoma dozidali in postavili ves temeljni zid, deloma iz cements, deloma iz cementsa in kamena. Pomanjkanje gotovine nam je l. 1936 ustavilo delo. Temeljni kamen je blagoslovil g. knezoškof dr. Rožman dne 16. junija 1936 ob priliki birne s pomenljivim govorom, da so naše cerkve trdnjave naše vere, slovenstva, kulture in naše arče. Bil je to lep dan za Rakeh. Se lepši pa bo, če Bog da, ko bomo jeseni dozidali cerkev in bodo verniki že lahko pod novo streho v novi cerkvi obhajali bogoslužje. Rakovčani sami za to v svoji dobroti veliko živčujejo, delajo — pa vsega ne zmorejo sami — zato je odbor primoran prositi tudi blaga arča, da pomagajo s svojimi prispevki zidati ob meji trdnjavo kršćanstvu in slovenstvu. Prosimo zato: Prijatelji božjega Srca in sloveskega naroda, darujte za ta namen!

Petdesetletnica šole v Trzinu

Dne 27. junija je praznovala naša ljudska šola 50 letni jubilej svoje ustanovitve. O poteku vseh slovesnosti je podrobno poročal »Slovenec«. Vsa proslava je imela namen vzbuditi spoštovanje in hvaležnost do prave šole, ki nas vodi k sreči. Ravno »Ziva slika« pri akademiji nam je prav nazorno povedala vse skrivnosti naše šole:

»Trobojnica in križ in čednosti blesteče:

To moja je skrivnost, to moja pot do — srečete

Zato je vse: razsvetljiva, dopoldanska in popoldanska cerkvena slovesnost, pester obhod po vasi in slavnostna akademija izzvenelo v dosego tega namena.

S proslavo je bila združena tudi šolska razstava: v eni šolski sobi smo gledali razstavljena deška in dekliška ročna dela ter pismene izdelke šolarjev, v drugi šolski sobi smo pa doživljali ves razvoj trzinske šole tekom preteklih 50 let. V slikah in tabelah smo zrl ustanovitelje in dobrotnike šole, učitelje, katehete, nadzornike in vse dosežane trzinske učence in učenke v njihovih poklih in odnošajih do rodne vasi, pa tudi že umrle bivše učence in posebej še v vojski padle oziroma pogrešane. Zrl smo med bivšimi trzinskimi učenci številne sedanje izseljence, ki morajo daleč proč od ljubega doma služiti vsakdanji kruh. Ravno za naše izseljence je naša šolska razstava vžgala v mnogih srcih tiho prošnjo, da bi se čim-

jeočim glasom. »In zahvalim se ti, da si prišla. Daj mi roko, popeljem te!«

»Reka!« je jeknila deklica. »Kaj ti je? Tvoja roka je vroča in se trese.«

»Vajet jo je utrudila! Ne vprašuj dalje! Ako bi se bila manj gnala z ježo, bi bila ti žalostna.« In vodeč deklico z eno roko, in vranca z drugo, je krenila čez most.

Plaho in v zadregi se je stisnil hlapec k zidu. Kar je opazil, da teče po jezdnji poti proti vratom neki človek s tako divjo naglico, kakor bi mu bila smrt za petami. S tiho kletvico je pograbil hlapec zvod verižnega dvigala in postavil most navpik. Komaj so se vrata zaprla, je došel Viho do zevajočega jarka, hlipajoč od izčrpanosti, s prstenim obrazom in izbuljenimi očmi. Hropč je še kriknil in stegnil roke, potem so mu klecnila kolena, in loveč sapo, se je zakotalil po tleh.

Čim so se za Reko in Edelroto zaprla vrata, je stopil gospod Vace s Heninkom iz sokolinjaka. Uzrši sestro se je Heninku jezno zablikalo v obeh in krčevit nasmeš mu je skremžil ustnice.

»Ne vem, kaj bi ti pri ptiču ne ugajalo,« je zagobrnil se je in debelo pogledal. »Ti, Reka? Kaj to je pa prigulalo danes že domov? In kaj hočeš z dekletom tu?«

Reka je vrgla hlapecu povodec in ne da bi pozdravila očeta, je šla mimo njega in obstala pred bratom. »Henink!« Rekin glas je zvenel trdo, in grozeče so se iskrile njene lepe oči. »Zahvalim se ti, da si tako zvesto izvršil moje naročilo! Poglej, dekle je prišlo — držim ga v svoji roki, popeljem ga v svojo izbo! Tobi pa pravim: kar pride pod krov, je svetlo! Objela je Edelroto okoli ramen in zašepetala: »Pojdi, Rotica!« Preplašeno se je ozrla Edelrota v Reko in nato po dvorišču naokrog, na gospoda Vaceja in na Heninka; komaj se je

prej vsi naši vrtili pod domači krov. Poleg družinskega življenja nas je pa razstava spomnila tudi vseh važnejših dogodkov, katerih se je šolska mladina v teku 50 let udeležila. — Določeno je bilo, da bo razstava tri dni za poset odprta. Pa še naslednji dan, dne 28. VI. smo jo morali začasnó zapreti in šele naslednjo nedeljo se je vnovič odprla, toda — v žalni dekoraciji.

Iz naših društev

Cerknica. Po dolgem času se tudi iz Cerknice oglašamo v »Domoljubcu«. Saj ga radi beremo, dokaz za to je 120 novih naročnikov. — Pred dobrim tednom je umrla najstarejša taranka Urh Neža iz Cerknice, stara 94 let. Najstarejša so sedaj Kosova mama, ki so do nedavnega časa še vsako jutro v cerkev k maši prišli. — Na praznik sv. Petra in Pavla je bil sprejem v Macijino družbo in v Marijin vrtec, potem pa kratka Marijanska proslava pred cerkvijo sv. Roka. — Marljivo se pripravljamo na dekenjsko prireditev, ki bo dne 1. avgusta v Cerknici. Vključ največjemu delu so fante in dekleta vsak večer zbirajo k telovadji in pevskim vajam. Konjeniki in kolesarji že sedaj mislijo, kako se bodo postavili. Pa narodne noše! Tudi o tem se mnogo govori. Da toliko narodnih noš še ni bilo v Cerknici. Pa minister dr. Krek je naprosen za govornika. Upamo, da se bo naši prošnji odzval, če ga ne bodo nujni posli klicali drugam. Vsa društva, ki so prejela našo prvo okrožnico, prosimo, da se po njej ravnanjo in čimprej nanjo odgovorijo pripravljalnemu odboru.

Tunjice. Nedelj nam kar primanjkuje za razne prireditve in nastope. Toda prilike, kakor bo v nedeljo, 18. t. m., ko bodo Tunjičani vprizoriš veliko farno igró »Miklova Zalac« na prostem, ne bomo zamudili. Pripravljaja se pridno vse, staro in mlado, da čimboljše pokažemo vsem, ki bodo v nedeljo prihiteli na naš hrib, kako so se naši pradedje borili za domovino in vero. Začetek točno ob pol 4 pop.

Sv. Helena. Fantovski odsek našega društva je imel predl športni nastop v nedeljo 27. junija. Na prijaznem Jočkovanem vrtu se je zbralo rekardno število gledalcev. Spored je zelo navdušili neštelo množico. — V nedeljo, 18. julija, pop. ob 3 pa priredi kraj. organizacija JRZ Dolsko v našem Društvem domu žalno spominsko svečanost za č. pok. R. Dolinarjem s prav lepim sporedom. Val do zadnjega na to prireditelj! — V nedeljo, 4. jul.

lici mesta. Tis so namreč vulkanska in na površju se vedno spet pojavljajo tako zvani geyzirji, to so studenci vroče vode. Sedaj bodo to vodo napeljali po vseh poslopih ter jim bo služila za kurjenje, kuho, umivanje in drugo. Islandci torej ne rabijo drv.

Največ pisem eprejme na dan londonski policijski urad. — Ta urad ima slavno zgodovino ter ga omenjajo nešteti detektivski romani. Njegovo ime je New Scotland Yard. Okroglo dobiva na dan sto tisoč pisem in kart, ki javljajo zločine in zločince, poizvedujejo in porjavljajo. Urad pisem ne zavirje, marveč nanje vedno odgovarja. Izračunali so, da se povprečno vsak Anglež enkrat v letu obrne na ta policijski urad v katerikoli zadevi. Najbolj pa je zaslovel po nekaterih svojih tajnih policistih, ki so bili prvi mojstri v svoji stroki.

Zid brez malte. Avstrijski gradbeniki so iz naših nov način zidanja našli nov način, ki se na vrsto opce, ki se zлага na običajen način, pride poldrug centimeter debele trak heraklita. Herakliti nadomesti malto. Nanj pride spet druga

se je v Domu poslovila od nas čez vse ljubljena in nepozabna gospa učiteljica Tilka Cukova, ki je službovala na naši šoli v Dolaskem dolgih 33 let. Cerkev, šola, občina in njeni bivši učenci so se v ganljivih govorih poslavljali od mile učiteljice. Vse je plakalo, staro in mlado. Bil je to živ dokaz, kako vzljubi naše ljudstvo svoje verne vzgojiteljice.

»Aurij pod Kumom. Naši mali so zadnji čas imeli nekaj prijetnih veselih dogodkov. Prvo sveto obhajilo so imeli. Lepo se bili sprejeti. V slovesnem spovedu so šli v cerkev, ki je bila ta dan bogato okrašena. Po cerkvenem opravilu so pa šli v dvorano, kjer so bili v okusno okrašeni dvorani pogosto, za slovo so se pa še slikali. Drugo nedeljo pa je bil zopet za otroke lep dan. Sprejem v Marijin vrtec. Zbrali so se v dvorani in med pritrkavanjem zvonov šli v cerkev. Cerkev je odmevala od navdušenega otroškega petja. Odločno in pogumno so izjavljali, da hočejo ostati Marijini. Dan po sv. Petru, prvi dan počitnice, pa so naredili otroci Marijinoga vrta izlet na Kum, kjer so se ves dan veselo zabavali. Bila je tudi maša z govorom in petjem. Se prehitro je dan minul in bilo treba oditi domov, kamor so odšli triskajoč in poječ.

Podbrezje. Veliko tombolo priredi prosvetno društvo v Podbrezjah v nedeljo, dne 13. julija ob 3 popoldne na gasilskem vrtu. Glavni dobiček je moderna oprava za spalnico. Tablice se prodajajo po 2 din in se dobe pri sosednih društvi in na dan tombole na prostoru. Ves dobiček je namenjen za zgradbo prosvetnega doma.

Iz raznih krajev

Sp. Brnik. Po šestdesetih letih imamo zopet novomašnika g. Miha Znidarja. Na predvečer slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda je prišel sezadoma med nas ter je prevzel takoj popoldansko službo božjo prve nedelje v mesecu, kar je naredilo najboljši vtis. Slovesni sprejem je odklonil. To nedeljo, 11. t. m., je daroval novo mašo jutraj ob 6 v svoji domači vasi, kar se je najbrž prikratk dogodilo. K oltarju so spremili prijatelji sbratje in velika množica vernikov, domačih in sosednih. Zelimo mnogo let v zdravju g. novomašniku in g. govorniku ter obilno uspeha v vinogradu Gospodovem! — Ta mesec slavi redki biserni jubilej mašništva naš rojak g. Janez Molj

v Kamniku. Zato mu izraža vsa duhovnjaka prišrčne čestitke tudi v tem oziru, da je doživel kot duhovnik prednik naslednika novomašnika v svojem rojstnem kraju.

Njegova družina je vedno brala le katoliške časopise. Mnogo ljudi ga je poznalo in spoštovalo. To je pričal tudi njegov lepi pogreb. Bog mu daj večni mir. Zaljubljeni naše sožalje.

Zagreb. Nedavno smo imeli v Zagrebu veliko neutrije. Silovita ploha je padala, po okolici pa toča, ki je naredila mnogo škode. — V mesecu juniju smo pridno hodili k sv. Roku, kjer so bile pobožnosti v čast Srcu Jezusovemu. Tudi praznik sv. Petra in Pavla smo lepo proslavili. Prav je, da posebno slovenski fantje in dekleta v tujini uporabljamo sredstva naše sv. vere, da se bomo obvarovali nevarnosti, ki preže na nas. Lepe pozdrave vsem našim znancem, prijateljem in prijateljicami Jože Kostreva.

Sv. Gregor. Torek, 6. julija je bil nevaren dan. Nekako ob 2 popoldne je završalo. Grozen grom in strela je bil začetek divjanja naravnih moči. Ena prvih žrtev je bil 40 m visoki mlaj, postavljen za obisk višjega pastirja. Sop tresk, ki se je razpršil daleč naokrog, je bil znak konca njegove slave. Ostane pa še na svojem mestu do fantovskega labora, kot vzor odpornosti napram nasprotnim silam, četudi odleti vrh in glava. Divjanje nebrzdane strele je trajalo skoraj eno uro. Po vrsti je udarjalo v strelovođe na zvoniku, cerkvi, župnišču in Domu. Tudi drogem električnih vodov strela ni prizanesla in je upihnila po hišah električno razsvetljavo in par oseb omamila. Udarila je tudi v skromno leseno hišico, v kateri ni bilo slučajno nikogar. Pustila je stier svoje sle-

dove, toda ušgala je pa st. Drugje se je, sedovajlja s količkom, došla se privezanega drevca ni dotaknila. Nekoma posestniku se je sprožil ob po-božju hraba precejšen plaz zemlje zaradi premočnega naliva, morda pa tudi zaradi strele. K sreči je tri dni pred viro dospel k Sv. Gregoriju nenaroben avto zaveta za vzdrževanje strelovodov v Mariboru. Ugotovljeno je bilo, da so strelovod na zvoniku, cerkvi in župnišču zaradi strele narabni. Vse je bilo popravljeno. Kaj bi bilo danes z nami, ako bi se to ne zgodilo?!

Train. Na Vidov dan je nenadoma, od kapi zadeta, umrla naša ljubljena in spoštovana gđ. učiteljica Julijana Kočjančič, ki je celih 28 let vneto in požrtvovalno delovala na naši šoli. Trzinici vemo, kako veliko zgubljenico smo izgubili z gđ. učiteljico, zato je na ves Trzin legla ob njeni smrti tiba, globoka žalost. Njeni vsakdanji učenci so njen

mrtnvački oder obsuli s cvetjem in venc. Kdor je le mogel, je v sredo zjutraj, ko je zadnji dan njeno truplo počivalo med Trzinici, pohitel k mrtnvačkemu sv. opravilu, ki se je v cerkvi v. Florijana darovalo za blago pokojnico. V sredo popoldne pa se je vsa vas zbrala pred šolo k njenemu slovesu. G. Šolski upravitelj je v globoko zamišljenem poslovljenu govoru našteval neštete zasluge skrbne učiteljice za trzinsko šolo. Med tihim ihtenjem smo spremljali krsto do avtofur-gona, ki jo je imel prepeljati k D. M. v Polju, kjer si je zaželela počitka ob strani pokojnega očeta. Pa ljubezen Trzincev do svoje dobre učiteljice se kar ni mogla ločiti od rje in zato so pokojnico spremljali vsi šolarji in veliko število njenih bivših učencev in učenek prav do njenega groba k D. M. v Polje, kamor so se za krsto popeljali v sedmih velikih avtobusih. V Trzinu in ob grobu pri D. M. v Polju se od pokojnice poslovili še drugi zastopniki šole in raznih društev. Pevski zbori pa so ji zapeli ganljive žalostinke, le škoda, da ravno pevкам trzinskega mladinskega zbora pesem kar ni mogla iz grla, ker jih je dušila težka žalost in bridke solze. — V na-

plast opeke in tako naprej. Na prvi pogled izgleda čudno, da opeke niso več po kakem lepivu, dosedaj malti, povezane medseboj. Heraklit pa ima lastnost, da drž; kose opeke bolje skupaj nego mokra malta. Če se novi način zidanja uveljavi, odpade odslej tako zvana gradbena sezona, ker se bo lahko suho zidalo ob vsakem letnem času. Sloviti gradbeni strokovnjak prof. Saliger na Dunaju trdi, da se bo ta izum v desetletju udomačil po vsem evro.

Prvi napad s strupenim plinom v vojni so vprizorili Nemci meseca aprila leta 1915 pri Ypres, in sicer na angleške čete. Plinova megla je bila štiri kilometre dolga, pol kilometra pa globoka in je zajela 15.000 Angležev. 5000 izmed teh je bilo zastupljenih, drugi so pa postali nezmožni za bojevanje.

Žene v naselbinah We-poe na otoku Java morajo skrbeti tudi za ku-rnico v kuhinji; v ta nam-na hodijo peš v 15 milj oddaljeni gozd po drva, katera donajajo tudi peš domov na svojih hrbljih v butarah, do 75 funtov težkih.

zavedala, da jo pelje Reka proti stopnicam in po njih v vežo; vse, kar se je dogajalo z njo, se ji je zdelo kakor strašče, nepojmljive sanje.

Zabodeno je gledal gospod Vace za obema dekle-toma; nato je počasi obrnil oči proti Heninku. »He, ti! Zdi se mi, da zdaj vem, čemu bi bil moral odjezditi?« Henink je skomizgnil z rameni in hotel oditi. »Stoj, ti pravim!« je zavpil gospod Vace, in čelo mu je zaripelo od jeze. »Lepe stvari počenjaš, moram reči! Takšne, da me je skoro samega groza pred teboj!«

»Takšne, kakršnih si me naučil sam!«

»Tako govoriš z menoj?« Gospod Vace je stopil s stanišeno pestjo pred sina. »Povem ti še enkrat: groza me je pred teboj. Zjutraj brata in zvečer sestro — to je malo dosti za en dan!«

»Ne maram pač biti na izgubi!« je odvrnil Henink in se surovo zasmel. »Kajne, to ti je pogodba, da sem ti spravil onega z vratu? Brat je bil zate — sestro pre-pusti m e n i !«

»Zunaj počni, kar te je volja!« je zamrmral gospod Vace. »Toda hiša naj ostane čista. Kar pride pod krov, je sveto.«

»Prav imaš: Ribičeve dekle mi bo sveto, kakor ti je bila sveta v tvojih mladih dneh Salmuda. Saj mislim, da je prišla tudi ona pod krov kakor golobica v kunjo luknjo!« Henink se je zasmel: »In jaz sem vendar še samski. Ti si pa imel ženo in otroke. Proti tebi sem svetnik!«

Gospod Vace je pobledel. »Ti! Ti!« je hlupal in zgra-bil sina z obema pestmi na prsih. »Kdo ti je to povedal? Kdo?«

»Bržkone nekdo, ki ve!« je zagodel Henink, se otre-sel očeta in stopil v sokolinjak.

Kakor obstreljen merjasec je planil gospod Vace po odprtih stopnicah v izbo. Na stečaj je odprl neka vrata in zarjul: »Uia! Uia!« Stara dekla se je prikazala, bleda in trepetajoča; komaj si je upala stopiti bliže. »Sem k meni, ti coprnica stara!« je zavpil gospod Vace in udaril s pestjo ob mizo, da se je odbil od stene odmev. »Zob nimaš nobenih več v gobcu, a grizla bi še vedno rada?« Stresel je dekle za roko. »Povej, kako da ve Henink o Salmudi?«

Trajalo je dolgo, preden se je Uli otajala beseda. »Kdaj je bilo, ne vem več,« je jecljala, »z malim hlap-ecem sva sedela za zidom, in sva govorila o starih časih — in — in o gospé Frideruni, kako lepa in dobra je bila, in o žalosti, ki jo je trla dolga leta...«

»In tudi, zakaj jo je?« je zakričal gospod Vace v peneci se jezi.

»Kakor se že pač govori, gospod!« je stokala dekla. »In tedaj je prišel k nama vaš mladec Henink — gotovo je bil ujel nekaj besed, zakaj zgrabil me je in pestil, naj povem, bil me je in mi ruval lase.«

»Ti gobec nesramni, ti!« je zavpil gospod Vace in udaril staro deklo s pestjo v obraz. »Drugikrat molči! In zdaj se poberi!« Uia je odkrivala skozi vrata; in še vesela je bila videti, da jo je unesla tako poceni.

Gospod Vace je hodil nekaj časa z različnimi ko-raki po izbi gor in dol; nato je omahnil pri oknu na stol. »Vse gre nadme, staro in novo! Sovražniki v hiši in sovražniki zunaj!« Podprl si je s pestjo brado in za-strmel v daljavo.

Kmetije I

Vaša stanovska organizacija

je Kmečka zveza!

Slovenski dom

JE NAŠ ČBENI POPOLNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLA PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJE. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA«, JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNICI UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ ŠTEVILE LISTA NA OGLED.

deljo po pogrebu nam je pa naš dušni pastir našo nepozabno gđ. utišelji orisat kot prelep vrgled gorefe čistilke presv. Srca Jezusovega in nas opomnil na lučko, katero so Trzinai dobro poznali, ki je pokojna gospodična prižigala pred kipom presv. Srca J. in ji je bila prav ta lučka za mrtvaško svečo ob njeni nenadni smrti. »Blagor mrtvi, ki je umrla v Gospodu! Odslej naj počije od svojega truda, njena dela pa gredo za njo.«

Podzemelj. Gasilno društvo z Otoka si je nabavilo novo brigzalno. Eoter je bil g. ban dr. Natlačan. Botra je bila Terezija Pezdire, županova soproga. V nedeljo 27. VI. ob 11 je bil v Podzemlju sprejem g. bana. K sprejemu se je zbralo mnogo ljudi. Po sprejemu je bila maša, pri kateri je igrala mestna godba iz Crnomilja. Po maši je bil blagoslov nove brigzalne. Prvi govor je imel g. župnik. Za njim župan Peter Pezdire, nato g. ban in Stanko Primožič kot zastopnik gasilcev z Otoka. Nato je bil defile gasilskih čet. — V naši fari so ljudje zelo zdravi. Že nad dva meseca ni nihče umrl. Kaj takega se ni primerilo menda še nikoli. — Reka Kolpa je zelo topla in vabi kopačce, da se v njej ohladijo po mučnem delu. — Pričela se je žetev pšenice, ki pa je slabo obrodlila. — Preteklo nedeljo nas je obiskal misijonski brat Rafael Kolenc. Pri obeh mašah je bil ofer za Knobleharjev misijonski zavod v Dravljah pri Ljubljani. — Pred kratkim je poporela hiša Škorjancu Avguštinau, bivšemu organistu v Podzemlju. — Gostilne so prazne. Pivci obiskujejo hrane, kjer prodajajo vino ceneje.

Gerje pri Bledu. Prihoda je dni bo posvečen v mašnika v Jeruzalemu naš rojak g. p. Josaphat

Ambrožič, frančiškan, po domače Šmonov Janez iz Krnice. Pred enajstimi leti je odšel kot 23 letni mizaraki pomočnik v salerijanski zavod v Torino in od tam v Verzej. Ko je dovršil nekaj gimnazijskih razredov, je vstopil k frančiškonom in dovršil gimnazijske študije. Bogoslovje je študiral prvo leto v Rimu, nato pa je odšel v Jeruzalem, kjer bo ta dni po mnogih letih in ovirah dosegel 35 leten svoj vzvišeni ideal. Novo mašo bo pel v domači župni cerkvi meseca avgusta. Vsa župa

Dvakratni jubilej

Podpe. Dobrovoljaj. Te dni je obhajal 70. rojstni dan. Vsebi svoje žene in šestih otrok splošno znani in ugledni krščanski oče Hren Jernej, kateri izpoveduje vse dni svojega življenja ponesno krščanske ideje. Bog mu je dal 11 otrok, od katerih jih jet pet umrlo. V svojem skromnem čevljarjem poklicu je večkrat s skrbjo vprašal, kako bo preskrbel številno družino. Brez obupa in v ljubezni do Boga in družine je prenašal težke dneve in tako je vse lepo preskrbel. Sinovi in hčere so slavljena posebno razveselili. Sinovi in hčere so slavljena posebno razveselili.

ko so se vsi hkrati sešli na njegovem domu in mu iznenada čestitali k lepemu jubileju. Jubilarit je naročnik »Domoljubac«, odkar list izhaja. Ob 25 letnici »Domoljubac« je prejel list, okrašen z zlatim pasom. To leto obhaja tudi zlati jubilej, 50 let, odkar je naročnik »Domoljubac«. Spoštovanemu očetu želimo še mnogo zdravih in srečnih let!

nija z največjim veseljem pričakuje tega dne, posebno ker že 10 let ni bilo nove sv. maše.

Velika vas pri Moravčah. Dne 7. julija se je ločila od nas in šla v večnost Podolinarjeva mati Alojzija Povirk. Pokojnica je doživela 80. leto. Daleč naokrog je bila poznana in spoštovana. Velika udeležba je pokazala, kako je bila rajna priljubljena in kako z žalujejo družino vai sočustvujejo. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so začele padati prve grude na krsto pokojne matere. Bog ji bodi plačnik za vsa dobra dela v življenju.

Raka pri Krškem. Sedaj naj bi se spomnili kmeta oni, ki tako radi govorijo o brezskrbnosti njegovega življenja, ki ga, dasi so si komaj otepli z obleke kmotski prah, mnogokrat gledajo zaničljivo. Vedno vidijo na njem samo senčne strani. Pri tem pa žive življenje takozvano laži-inteligence, ki prav res ne dela časti našemu narodu. »Uradne ure« ima kmetski delavec mnogokrat od druge ure zjutraj pa tja do desetih zvečer. Letos pa mu še neugodno vreme dela preglavice. — V noči od prošle sobote na nedeljo je na Ardrem pogorela hiša pred kratkim tja prizenega Bedenkovega Miha, zraven pa še gospodarsko poslopje mlinarja Kocijana. Vzrok požara še ni pojasnjen.

Gora pri Sočražici. Prelečen terek smo pri nas doživeli hudo uro, kakršne se ne spominjamo. Kmalu popoldne se je začelo oblačiti. Nato se je vnila ploha z bliskom in gromom. Zdaj nam pa strela ni prizanesla, kakor tolikokrat prej; ubila je delavca Ivana Mavra; doma in poročen je bil v Kastavu. Komaj par ur prej je prišel iz Kastava in postavil z drugim delavcem streho, ki naj bi služila pri stavljanju apnenice. Dočim je strela drugega delavca le samo omamila, je tega ubila. Približno istočasno je strela vnela Ivanu Lundra, zidarju v vasi Kračalje, skedenj, ki je do tal pogorel. Požrtvovalnim gasilcem se je posrečilo ogneti le na skedenj. Škoda je velika.

Dve novi sv. maši. V nedeljo, dne 11. julija sta bila v semeniški kapeli v Šibeniku posvečena v mašnika dva naša rojaka g. Franc Štempihar iz Velesevega na Gorenjskem in g. Lojze Kurent iz Trbovelj, ki sta se sklenila posvetiti težkemu dušnopastirskemu delu na sončni obali sinajca Jadranskega morja. Prvi bo pel prvo sveto mašo v Velesevem dne 18. julija, drugi pa v Trboveljah dne 25. julija. Rsdujemo se z gospodoma vsi, ki ju poznamo. Želimo jima obilto božjega blagoslova v vzvišenem poklicu in jima prav iz srca čestitamo!

W. Houff -- 1. O.:

Pravljice

S temi besedami zapusti vudobni mož nesrečnega mladeniča. Said je gledal za njim poln zaničevanja. Studils se mu je hudobnost tega človeka, ki ga je nalašč zato vzel s seboj in zvalil v svojo hišo, da ga dobi v svojo oblast. Poskušal je, če bi se dalo ubežati, toda njegova soba je imela mrežo in vrata so bila zaklenjena. Dolgo se je upiralo vse v njem proti trgovčevi ponudbi, slednjič je pa le sklenil vdati se in mu služiti v njegovi trgovini. Uvidei je, da mu nič drugega ne preostaja, zakaj če bi tudi ubežal, bi brez denarja vendarle ne mogel priti do Balsore. Toda sklenil je čim prej prositi kalifa samega, da ga sprejme v varstvo.

Drugi dan je peljal Kalum-Bek svojega novega služabnika v trgovino na bazarju. Razkazal je Saidu vse šavle in tenčice in drugo blago, s katerim je trgoval in mu odkazal posebno službo. Said namreč je moral, oblečen kot trgovski služabnik in ne več v bojni opravi, stati med vrati v trgovino; tu je držal v eni roki šavl, v drugi prekrasno tenčico. Klical mimoidoče moše ali žene, jim razkazoval svoje blago, povedal ceno in vabil ljudi, naj vstopijo in kupijo. Zdaj si je Said tudi lahko razložil, zakaj mu je Kalum-Bek odkazal to službo. Le-tá je bil majhen, grd stavec in če je sam stal na pragu in klical, mu je kak sosed ali tudi kdo izmed mimoidočih zabrusil šaljivko v obraz, ali so se mu dečki posmehovali in ga ženske nazivale ptičje strašilo; vsakdo pa je rad gledal mladega, vitkega Saída, ki je prikupno

klical odjemalce in znal spretno in ljubko držati šavl in tenčico.

Ko je Kalum-Bek videl, da se njegova trgovna vedno bolj polni z odjemalci, odkar je Said stal med vrati, je postal prijaznejši do mladega moža, dajal mu je boljše jed kakor poprej in pazil skrbno na to, da je bil Said vedno lepo in okusno oblečen. Toda Saïdu je šla ta ljubeznivost njegovega gospoda malo do srca in ves dan in celo v sanjah je premišljeval, kako bi se na lep način vrnil v svoje rodno mesto.

Nekega dne je bil v trgovini velik naval in vsi raznašalci, ki so dostavljali blago na dom, so bili že razpostani, ko pride neka žena in še nekaj kupi. Ko si je blago izbrala, je zahtevala, naj ji kdo nese blago na dom, za kar prejme napitnico. »V pol ure vam lahko vse pošljem,« odgovori Kalum-Bek, »tako dolgo pa morate potrpeti ali pa si drugega odnašalca vzeti.«

»Kakšen trgovec pa ste, da hočete svojim odjemalcem dajati tuje raznašalce?« vzklikne žena. »Saj mi je tak dečko lahko v gneči pobriše z mojim zavojem! Na koga naj se potem obrnem? Ne, po tržnem pravu je Vaša dolžnost, da mi dostavite moj zavoj na dom, le Vas se morem in hočem držati.«

»Ampak samo pol ure počakajte, dobra ženat« pravi trgovec in se vedno bolj boječe obrača »Vsi moji raznašalci so na poti —«

»To je slaba trgovina, ki nima vedno nekaj raznašalcev na razpolago,« odvrne hudobna ženska. »A tam stoji še tak mlad lenuh; pojdi sem, dečko, vzemi moj zavoj in ga nesi z menoj!«

RAZNO

Neki premeteni ameriški kmet v Hickory, N. C., ima pred svojo hišo veliko drevo blatine čelnje. Da mu črešnji ptiče v juniju niso kradle, je obesil čez dan na drevo tri kletke z mačkami, kar je živo strašilo za ptiče in baje tudi pomaga.

Kjer lovijo slanike. Ribolov je norveškimi ribiči, kar je nam znana rečina. Dolge noči se ozirajo ribiči v nebo, kaj bo prineslo v noči, ko pridejo roji drslečih se slaničnikov. Globoko v morju so nastavljene velike mreže, na površini nad mrežami pa plavajo znamenja, ki napovedujejo priraj, ki napovedujejo priraj, ki napovedujejo priraj. Čim se znamenja premaknejo, hitijo ribiči s čolni k mrežam in jih ženajo k obali. Samo nekaj dni v letu je ribolov uspešen in še ribolov je uspeh zavisan od vremena, valov, luninega dajaja. Letošnji ribolov pa je bil tako obilen, kakršnega ne pomnijo že desetletja. V izrednih množinah so slaniči kar drli v nastavljene mreže. Dvajsetim tisočim ljudem se s tem zagotavljajo življenjske potrebe skozi leto dni, ko

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Kmetska misel na pohodu

Ko se vse, kar je resnično kmetskega, združuje okrog naše »Kmetske zveze«, išče slovenska kmetska mladina petov, da priključi kmetskemu gibanju prave kmete v vsej državi.

Temu važnemu cilju je v veliki meri služil nedavni izlet odposlancev »Zveze absolutov kmetskih šol v Sloveniji« v Srbijo. Tam še imajo društvo »Agrarno misel«. Pripadniki te misli so lepo poskrbeli, da so bili Slovenci v dneh od 25. do 28. junija 1937 tako v Belgradu, kakor drugod po Srbiji bratsko sprejeti.

Dne 25. junija 1937 so v zgodnjih jutranjih urah prispeli v jugoslovansko prestolnico odposlanci podružnic »Agrarne misli« iz Srema, Slavonije, Baranji, Sumadije, Bosne in Hercegovine, iz južne Srbije, Slovenije in še od drugod. Odposlanec je pozdravil predsednik »Agrarne misli« dr. Milorad Nedeljkovič, za pozdrav pa se je zahvalil Slovenec Janez Ovsenik. Sprevod več slo udeležencev je po malci obiskal Držav. hipot. banko in Narodno banko, si je ogledal razne cerkve. Katemedan, vojni muzej, poštno hranilnico, Glavno zvezo srbskih zemljoradniških združenj, kjer je kmetske zastopnike prisrčno pozdravil vodja te zveze, minister Voja Djordjevič, ki je odposlanca tudi pogostil v zadružilni kleti. Odposlanci so si ogledali še Zvezo zdravstvenih združenj, nakar je sledilo svečano zasedanje »Agrarne misli«.

Naslednjega dne so si udeleženci najprej ogledali muzej princa Pavla, nato so jih sprejeli v kmetski ministru. V ministru za gozdarstvo jih je nagovoril sam minister Djura Janković, poudarjajoč, da sedanja vlada glede kmetskega zasludje iste cilje kot »Agrarna misel«, ki bo prej ali slej najbolj trdno povezala Srbe, Hrvatice in Slovence. Ko je kmet Cerić iz okolice Vinkovcev izjavil, kako je vesel, da more z ministrom govoriti v svojem jeziku, je bil minister Janković tako ganjen, da je hrvatskega kmeta iskreno poljubil.

Odposlanci so odšli na Topčider, ogledali so si dvorno gospodarstvo na Dedinju, na večer pa prisostvovali gledališki predstavi.

Dne 27. junija 1937 je kmetske odposlance privedla železnica v Kraljevo, kjer so se čudili krasno urejeni kmetijski šoli, nato so odšli v tovarno za vagono in aeroplane, nakar so si ogledali starodavni samostan sv. Save v Žitih in končno odpotovali na Oplenac, kjer so se poklonili pokojnemu kralju Aleksandru. Ob njegovem grobu je imel primeren govor tudi Slovenec Janez Ovsenik.

Dne 28. junija 1937 so se kmetski odposlanci povsod nad vse gostoljubno sprejeti in zadovoljni z vsem, kar so videli in doživeli, odpeljali proti svojim domovom v globokem prepričanju, da bo kmetska misel prej ali slej zmagala na vsej črti.

O nezanesljivosti

Naše ljudstvo krasi mnoge lepe lastnosti, a drže se ga tudi napake in slabosti. Velika napaka našega ljudstva je nekaka zanikrna nezanesljivost.

Imel sem prijatelja profesorja, ki je zahajal v moj domači kraj na počitnice. Bil je zelo izobražen in je poznal tudi tuje narode. Prepotoval je Jugoslavijo, Italijo in Nemčijo, videl Francosko in prišel celo na Španjo. Imel je dar, da je zelo zanimivo pripovedoval. Zato sem ga rad poslušal na sprehodih, ki sva jih napravljala vsako jutro. Hodila sva po naših belih cestah, pa tudi po strmih in skritih stezah skozi senčne hoste in ob deročem potoku, v katerem so prežale postvri. Moj prijatelj se je zelo hudo pritoževal na naše ljudstvo zaradi njegove nezanesljivosti. Ker je bil razdražljiv in nervozen, sem ga večkrat miril in mu nisem hotel vselej pritrčiti. V poznejšem svojem življenju pa sem se moral sam pripraviti in to večkrat, da je imel prijatelj popolnoma prav. Neki dan mi reče profesor: »Jutri pa ne morem iti s tabo na sprehod, moram biti še ob 8 v trgu M. Naročil sem voz za 7. uro.« Drugi dan sem odšel sam okoli pol 8 na sprehod. Nemalo sem se začudil, ko sem zagledal prijatelja lepo obleče-

nega in popolnoma pripravljenega za odhod. Nemirno je hodil pred svojim stanovanjem gori in doli in nervozno vrtel virzinko v ustih. »Dobro jutro,« ga pozdravim, »kaj se nisi še odpeljal?« »Ah, pojdi se solt a to nezanesljivo sodrgo, ki jo ti še zagovarjaš. Ob sedmih sem zastoj čakal na voz in četrte ure pozneje sem odšel do voznika. »Kje pa ste?« sem ga nagovoril, »sedem je že davno proč!« »Ja, kaj sva se zmenila za sedmo uro,« mi odgovori nekam zanikrno mirno, »menda sem bil malo pijan.« Obrnil sem se in odšel domov in še zdaj čakam na voz. V trg M. seveda ne pridem ob določeni uri.« Nisem ga mogel miriti, ker sem bil sam mejevoljen na tega nezanesljivega voznika. Hvala Bogu, da se je potem vendar enkrat pripeljal. — Takih in enakih slučajev nezanesljivosti sem doživel sam prav mnogo. Nezanesljivost našega ljudstva je pogosto kriva velikih neprijetnosti in tudi škode. Dogovorijo se s tem ali onim, da naj pride ob določeni uri in to prav zanesljivo. Ti čakaš in čakaš, a tvoj bližnji sploh ne pride, ali pa prekasno. Naročijo temu ali onemu kako važno stvar na določenem mestu, a ko sam prideš tja, se prepričaš, da nihče ni nitišar sporečil. Tako doživlja zaradi zanikrne nezanesljivosti naših ljudi vse polno neprijetnosti.

Tudi tedaj so naši ljudje nezanesljivi, ko bi morali nastopiti kot sodnijske priče, tako da bi bilo skoraj potrebno, da bi vsaka priča poprej dala svoj podpis na napisano izjavo, drugače si v vedni nevarnosti, da te pri sodniji pusti na cedilu. Nikoli v svojem življenju se nisem pravdal in sem tudi druge svaril pred tožbami. Ali nekdo bi bil vendar moral sodnijsko nastopiti proti človeku, ki mi je delal le preveč škode. Rad bi bil zoper njega našel zanesljivo pričo. Kakor nalašč pride k meni žena, s katero sva bila stara znanca. Ta mi pove v pogovoru stvar, ki je bila zame zelo važna. Rečem ženi: »No, vi boste pa lahko pričali, če bo treba, če se bom moral, dasi nerad, tožiti.« »O, kadar boš,« je odgovorila, »vsak čas sem pripravljena to tudi pred sodnijo potrditi.« Nekaj mesecev pozneje pošljem zanesljivo osebo do te žene s prošnjo, naj še enkrat ponovi ali napiše, kar je meni pravila. Kako se začudim, ko se poslana oseba vrne in mi pove odgovor dotične žene. »Ja, sem že popolnoma pozabila, se ne morem nič več spomniti.« Torej jaz sem se zanašal nanjo, a ona je že čez nekaj časa vse pozabila. Seveda ni bilo vmes nič drugega, kakor da ni hotela pričati, ker se je pač bala zamere.

se prioliza nova letina. Poleg ribičev pa živijo od slanikov še trgovci, prekupci in nakladatelji. 15.000 ton sveže nasoljene rib so letos naložili na parnike in jih poslali po svetu.

Ženska enakopravnost na Filipinih. Pri splošnem glasovanju na filipinskih otokih o uvedbi ženske enakopravnosti, je ta točka prodrla z veliko večino. Odslej bodo lahko tudi ženske volile ali kandidirale za kak urad. Proti so glasovale samo mamedanke, ker se njih vera ne zavzema za žensko enakopravnost.

Švabski sedmorčki. Mala švabska vasica Bönnigheim hrani v svoji cerkvi čisto silno zanimiv bakroroz iz 15. stol. Na njem je spodobljena morda najčudovitejša ženska, kar jih je sploh kdaj bilo na svetu, kakor nam pojasnjuje napis pod podobo. Če bi gospa Schmotzer živela v današnjih časih, bi radi svoje posebnosti ne bila tako ubožna kot v davni. Saj je kanadska mati petorčkov prav radi tega bogata in vendar je bil njen očetni rekord že v 15. stol. poltoben ne samo z ozirom na enkrat rojenih otrok,

»Stoj, stoj!« zavpije Kalum-Bek. »To je moja izveska, moj klicar, moj magnet! Ta ne sme zapustiti praga!«

»Kakopak!« odvrne stara gospa in potisne Saidu meni nič tebi nič zavoj pod pazduho. »Slab trgovec in malopridno blago, ki se sama ne hvalita in rabita za izvesko še takega lenega postopača! Hodi, dečko, danes si zaslužiš napitnino.«

»Tak pojdi v imenu Arimana in vseh zlih duhov,« zamrmra Kalum-Bek svojemu magnetu; »pa glej, da se kmalu vrneš; stara čarovnica bi me še lahko razkričala, če bi se dlje obojavljala.«

Said je šel z ženo, ki je lahkotnejša, kakor bi človek pripisoval njeni starosti, bitela čez trg in po cestah. Naposled je obstala pred krasno hišo in potrkala; dvokrilna vrata so se odprla, žena je šla po marmornatih stopnicah navzgor in mignila Saidu, naj gre za njo. Slednjič sta dospela v visoko prostrano dvorano, kakor je krasnejša in veličastnejša Said še nikoli ni videl. Tam je stara žena sedla izčrpana na blazino, pomignila mlademu možu, naj zavoj odloži, podala mu majhen, srebrn novic in mu velela, naj odide.

Bil je že pri vratih, ko jasen in čist glas zakliče: »Said!« Začuden, kdo ga tukaj pozna, se ozre in zagleda prelepo gospo, obdano od množice sužnjev in služabnic, ki je namestu starke sedela na blazini. Said, ki mu je od začudenja glas zamrl na ustnicah, prekriža roke in se globoko prikloni.

»Moj ljubi Said,« pravi gospa, »žal mi je, da so te raznovrstne nezgode pripeljale v Bagdad, vendar je to edini, od usode določeni kraj, kjer se razreši tvoja usoda, ko si pred dvajsetim letom zapustil očetovo hišo. Said, ali imaš še piščalko?«

»Še jo imam,« vzklikne vesel in pokaže zlato verižico, »in Vi ste najbrž dobrotna vila, ki mi je dala to vezilo, ko sem se rodil.«

»Bila sem prijateljica tvoje matere,« odgovori vila, »in sem tudi tvoja prijateljica, dokler ostaneš dober. Ah, ko bi bil tvoj oče, lahkomisljeni mož, ubogal moj svet! Prihranjenih bi ti bilo mnogo bolečin.«

»No, je že moralo tako priti!« odvrne Said. »Toda premilostna vila, vprežite krepke severovzhodnik pred svoj voz iz oblakov, posadite me nanj in me v par minutah prepeljite k mojemu očetu v Balsoro; potrpežljivo počakam potem tam še tistih šest mesecev od svojega dvajsetega leta.«

Vila se je nasmehnila. »Dobro znaš z nami govoriti,« pravi, »toda ubogi Said, to ni mogoče; zdaj, ko si izven očetove hiše, ne morem ni čudovitega zate storiti. Še celo iz oblasti nemarnega Kalum-Beka te ne morem rešiti! Stoji pod varstvom tvoje mogočne sovražnice.«

»Torej imam ne samo dobrotno prijateljico,« vpraša Said, »ampak tudi sovražnico? Mislim, da sem že večkrat občutil njen vpliv. Toda z nasvetom me pač smete podpirati? Ali bi ne bilo dobro, da bi šel h kalifu in ga prosil varstva? Moder mož je, čutil me bo pred Kalum-Bekom.«

»Dà, Harun je moder mož!« odvrne vila. »Toda je, žal, tudi samo človek. Svojemu velikemu komorniku Mesurju zaupa kakor sam sebi in ima prav, zakaj Mesurja je preskusil in našel, da je zvest. Mesur pa zaupa tvojemu gospodarju Kalum-Beku tudi kakor sam sebi in v tem nima prav, kajti Kalum je hudobnež, četudi je Mesurjev sorodnik. Kalum je pa tudi prebrisana glava, in brž ko je prišel sem, si je o tebi izmislil pravljico in jo natvezel svojemu bra-

Naši ljudje, ki se tako radi pravdajo, izgube na ta način marsikatero tožbo. Iz te nezanesljivosti se rodi potem škoda in sovraštvo.

Mnogo slučajev bi še lahko navedel. Mislim pa, da že ti slučajji potrjujejo, da je naše ljudstvo res zelo nezanesljivo. Marsikateri moj prijatelj sodi o tem še bolj strogo kot jaz.

Naloga domače hiše, šole in prosvetnih društev je gotovo, da našim ljudem pokažejo, kako grda in škodljiva je ta napaka. Zlasti je treba mladino tako vzgajati, da bomo imeli zanesljive značaje, zlasti v naših nemirnih in nevarnih časih.

Iz pisarne Kmečke zveze

Kako lepo se razvija Kmečka zveza, ki je edina prava zastopnica kmečkega stanu, nam pričajo sestanki in zborovanja, ki se vsako nedeljo vršijo po naših edinicah. Kljub temu, da je sedaj kmet zaposlen z največjim in najtežjim delom, vendar najde še nekaj časa za svoj organizacijo, ker se dobro zaveda, da je to res njegova prava organizacija, ki more od nje pričakovati koristi. Tudi oni, ki so splošno z nezaupanjem gledali na naše delo, pristopajo v naše vrste, ker so izprevideli, da brez skupnosti in sloge ne moremo pričakovati koristi.

Dne 11. l. m. se je vršilo zborovanje Krajevne kmečke zveze v St. Janžu na Vinski gori. Kljub zelo slabemu vremenu je bila udeležba zelo lepa. Zastopnik glavnega odbora je govoril o pomenu Kmečke zveze in o stanovski zavesti. Ob tej priliki je bil ustanovljen odsek Mladinske kmečke zveze za fante in odsek Mladinske kmečke zveze za dekleta.

Seja vodstva Kmečke zveze.

V petek, dne 16. julija, se vrši v pisarni Kmečke zveze vodstva seja. Vse gg. odbornike prosimo, da se seja gotovo in poštoštevno udeležijo. Začetek ob 3 uri pop.

Taberi.

Okrajna kmečka zveza Ljubljana okolica priredi 8. avgusta pri D. M. v Polju kmečki tabor, na katerega še danes opozarjamo vse krajevne edinice, katere spadajo v njeno področje, da jim prej prijavijo število udeležencev. Zaradi podrobnih informacij smo poslali pred kratkim okrožnico in prosimo vse krajevne odbore, da se po navodilih te okrožnice ravnaajo. Tabor naj bo močna manifestacija naše misli in stanovske za-

vesti, zato naj ne ostane nihče na ta dan doma. Pokažimo drugim stanovom, da smo jim enakovredni.

Krajevna kmečka zveza v D. M. v Polju vabi vse člane na sestanek, ki bo v nedeljo, 18. l. m., po prvi sv. maši v Prosvetnem domu. Na sestanku se pogovorimo o pripravah za tabor.

St. Peter pri Novem mestu. Minulo nedeljo smo imeli na Trški gori lep zbor Kmečke zveze, ki je bil obenem globok izraz žalosti zaradi smrti velikega Slovenca dr. Jegliča. Mnogoča udeležencev je viharno pritrjevala govornikom, zlasti velikemu borcu za kmečke in narodne pravice ter predsedniku Kmečke zveze G. Brodarju, katerega smo imeli čast pozdraviti v svoji sredi.

Petkovec pri Logatecu. Sestanki Kmečke zveze so pri nas zelo pogosti. Zberemo se pod lipo, včasih pa je mnogo, drugič manj. Na spondu je deklamacija, par domačih predavanj in nato gospodarski pogovori. Zadnji sestanek je bil v nedeljo, 20. junija pri Janezu Pivku, p. d. Brenčiču. Udeležba je bila lepa. Hladnik Anžela je deklamirala pesem domačega kova, ki se glasi:

Pozdravljeni vi vai,

ki ste prišli.

Zbrali smo se na Petkovcu

pri Brenčičevem kozolcu.

Ne bomo mi ga tukaj pili,

ne bomo tukaj se vrtili.

Mi bomo danes zborovali,

o Kmečki zvezi razpravljali.

Kovali bomo si usodo,

ne maramo je na posodo

ne od krčmarjev, od trgovcev,

ki vai žive od naših novcev.

Možje, dekleta, fantje, žene,

strnimo se krog misli ene:

da močni smo! Mi svet držimo,

mi hranimo ga, mi redimo.

A svet zato nas bridko tepe

in pridno prazni naše žepce.

Stopimo združeni na plan,

saj je močan naš kmečki stan.

A ker v pozabo se pogreza,

rešila ga bo Kmečka zveza.

Delavskega razreda ne bo dvignil ne komunizem, ne socializem, ne krščanski socializem. Dvignil ga bo le živ, celoten katoliški socialni nauk.

Kaj bomo delali

Pojedelništvo: Valed slabega vremena se ba letos prav tako kot košnja, tudi žetev precej zakasnila. Oledati moramo na to, da spravimo žito kolikor mogoče suho. Ko je žito požeto, vsebuje še vedno nekoliko vlage; zato je potrebno, da zrje izgubi preobilno vlago, da popolnoma dozori in se strdi. Šele tako žito omatimo in zrje spravimo. Valed tega pustimo žito po končani žetvi nekoliko časa v kopah ali pa v križih na njivi, ali pa ga spravimo v kozolcih, da zrje dozori, to je, da polagoma izgubi preobilno vlago. Spravimo ga šele tedaj, ko je popolnoma osušeno. Ko je žito spravljeno, moramo strnišča takoj preorati. V tem pogledu delajo pri nas nekateri zelo veliko napako. Strnišča ne smejo ostati čez leto, še toliko manj pa do sponjadi nepreorana. Kljub temu pa se dogajajo še vedno primeri, da ostane tu in tam strnišče do jeseni nepreorano, kar pa zemljišču zelo škoduje. Na strnišče pridejo vedno razni strniščni sadeži, kot repa, ajla itd. Ako pa strniščnih sadežov iz kateregakoli vira nismo posejali in smo pustili njivo prazno, moramo strnišče takoj vsaj 5 do 9 cm globoko preorati; njiva ne sme ostati niti en dan nepreorana. Vsak zgubljen dan pomeni znatno poslabšanje zemlje; nasprotno pa nam zrahljanje zgornje plasti olajša vsako nadaljnje obdelovanje. Če je njiva dobro sprasena, jo jeseni mnogo lažje in bolj obdelamo in pripravimo za setev, kakor pa če moramo orati šele trda tla. V pravočasno preorano zemljišču se obrani veliko vlage, od tega imamo brezdomno velike koristi. Če njive, s katere smo spravili žito, takoj ne preorjemo, se zemlja zelo strdi in zbije ter globoko posuši, ker pride vlaga iz spodnjih plasti na površino in tam izhlapi. Na njivi nastanejo valed tega velike razpoke. Zato ne smemo pustiti strnišča nikdar nepreoranih; pa tudi razni pleveli se preveč močno razširijo. Če pa strnišče pravočasno preorjemo, dvignemo s tem rodovitnost zemlje.

Travnništvo: Letos marsikdo ne more spraviti popolnoma suhega sena. Zato pa je treba toliko bolj paziti, da se seno ne pokvari ali pa preveč ne razgreje. Kdor ima doma dovolj prostora, naj ga ne spravi takoj na stalno mesto; ponovno naj ga premeče, da se preveč ne ugreje in da se prezrači, shladi in polagoma posuši. Če pa nam to ni mogoče, moramo ugrevanje preprečiti na drug način. Vsaj kake dva dni nato, ko smo

trancu, velikemu komorniku, in ta zopet jo je pripovedoval kalifu, tako da če bi ti tudi zdaj takoj prišel v Harunovo palačo, bi bil slabo sprejet, zakaj ne zaupal bi ti. So pa druga sredstva in poti, da se mu približaj, in v zvezdah stoji zapisano, da boš dosegel njegovo milost.

>To je seveda slabo,« pravi Said otožno. »Tudaj bom že še moral biti nekaj časa sluga malopridnega Kalum-Beka. Toda eno milost, čestita vila, mi vendar lahko izkažete. Vzgojen sem za boj z orožjem in moje največje veselje je bojna igra, kjer se prav čvrsto bojujejo s sulico, lokom in topim mečem. Najplemenitejši mladeniči tega mesta pa imajo vsak teden tako bojno igro. Toda le v najlepši opremljeni samo s v o b o d u i moške smejo prijezditi na bojišče, nikakor pa ne kak sluga z bazarja. Če bi mogli narediti, da bi dobil vsak teden konja, obleko in orožje in da bi se moj obraz ne spoznal tako lahko —«

>To je želja, ki pristoji plemenitemu, mlademu možu,« odvrne vila; »oče tvoje matere je bil najhrabrejši mož v Siriji in videti je, da si podedoval njegovega duha. Zapomni si to hišo; vsak teden dobiš tukaj konja in dva paža na konjih, dalje orožje in obleko in vodo, v kateri si moraš obraz umiti, da te ne bo nihče spoznal. In zdaj, Said, zdravstvuj! Potrpi, bodi pameten in kreposten! Čez šest mesecev bo tvoja piščalka zapiskala in uho Zulime bo žulo njene glasove.«

Mladenič se je poslovil od svoje žudovite zaščitnice hvaležno in spoštljivo; zapomnil si je natanko hišo in cesto in se potem zopet vrnil na bazar.

Tja pa je prišel Said ravno še o pravem času, da je pomagal svojemu gospodu in mojstru Kalum-Beku in ga rešil. Okoli trgovine je bila velika gneča,

dečki so plesali okrog trgovca in ga zasramovali, odrasli pa so se smejali. Trgovec sam je stal, tresoč se od jeze in v veliki zadregi, pred trgovino, s šavlom v eni roki, s tenčico v drugi. Vzrok temu čudnemu prizoru je bil dogodek, ki se je odigral, ko Saída ni bilo v trgovini. Namestu lepega služabnika se je bil postavil med vrata Kalum-Bek in klicati, a nihče ni maral kaj kupiti pri starem, grdem možaku. Pa prideta po bazarju doli dva moža, ki hočeta za svoji ženi kupiti darila. Že sta bila šla išoč nekolikokrat gori in doli in prav zdaj sta šla zopet doli in se ozirala naokoli.

Kalum-Bek ki je to opazil, se je hotel okoristiti; zato zakliče: »Semkaj, gospoda moja, semkaj! Kaj iščeta? Lepo tenčice, lepo blago?«

>Dobri stavec,« odvrne eden izmed njiju, »tvoje blago je lahko prav dobro, toda naše ženske so čudne in v mestu se je ugnezdila navada, da se tenčice kupujejo edino pri lepem trgovskem služabniku Saidu; že pol ure hodiva sem ter tja in ga iščeva, pa ga ne najdeva. Če pa nama poveš, kje ga dobiva, kupiva drugič pri tebi.«

>Alahit Alahit« vzklikne Kalum-Bek in se prijazno reži. »Prorok vaju je pripeljal pred prava vrata. Pri lepem trgovskem služabniku hočeta kupiti tenčice? Kar vstopita, tu je njegova prodajalna.«

Eden teh mož se je smejal mali, grdi Kalumovi postavi in njegovi trditvi, da je lepši trgovski služabnik. Drugi pa je mislil, da se hoče Kalum iz njega norčevati in ker mu ni maral ostati nič dolžen, ga je krepko ozmerjal. To pa je Kalum-Beka razjari; klicati je svoje sosede za pričo, da se nobena druga trgovina ne imenuje pri lepem trgovskem služabniku kakor le njegova.

ampak po številu otrok splot. Švabinja je rodila namreč vsega skupaj 53 otrok, in sicer 38 sinov in 15 hčera; imela je enkrat petorčje, enkrat šestorčje in enkrat celo sedmorčje. Ob rojstvu so bili otroci veliki, zdravi in brez vsakršnih napak. Vendar pa niso dočakali visoke starosti; 10 jih je umrlo še v otroški dobi, pa tudi drugi so vsi umrli prej ko starši.

Pri dušljivem kašlju in tudi pri nekaterih krčnih boleznih se je prav dobro obneslo vbrizganje z lastnim urinom (vodo), ki vsebuje posebne protistrupe.

Lionardo da Vinci je prvi uporabljal znaka + in —.

Južnoafriško mesto Johannesburg je v 10 letih naraslo za 110.000 prebivalcev, samih jakolcev sreče v zlatih in demantnih najdiščih ondodnih pokrajin.

Svinčnik uporabljamo že od 13. stoletja.

Puran je edina Hival, ki jo je Evropa dobila iz Amerike.

Vsa svetovna morja vsebujejo 48 milijard ton soli, to je šestkrat toliko, kolikor je vsebuje suha zemlja.

opravili premalo suho seno, moramo dnevno meriti toploto v notranjosti senene kope. V te svrhe nam najbolje služijo daljši železni drogovci, ki jih zasadiamo na več mestih v kopo. Kakor hitro opazimo, da se toplina močno dviga, jo moramo večkrat dnevno meriti. Ko se dvigne toplota na 60 do 65 stopinj Celzija, moramo kopo z zračenjem razhladiti. To storimo tako, da navrtamo seneno kopo na najbolj vročem mestu na več krajih, in sicer v razdalji enega metra; tako se toplina z zračenjem prav kmalu zniža. Če tega ne storimo, začne premočeno seno v kopi plesniti in se skvari. Včasih pa se lahko dogodi, da se toplina v seneni kopi dvigne blizu 100 stopinj Celzija in v tem primeru se seno ušge. Če opazimo, da se toplina močno dviga, moramo napraviti v kopo takoj meter širok hodnik, da preprečimo nevarnost.

Zvinoreja: Ob vročini pasimo živino le zjutraj in zvečer, ko je bolj hladno. Kdor namerava nabirati razno drevesno listje (napraviti vojnik) za zimsko krmiljenje, je najbolj prikladen čas od sedaj dalje pa do konca prve polovice avgusta. V tem času je listje najbolj redilno. Čim več je listov, čim tanjše so mladike, tem višje je krmna vrednost listja. — Perutnino puščajmo po ožetem žitu na strnišče, da pobere izpadlo žitno zrno in pride tako do dobre hrane. — Skrbimo za največjo snago pri prašičih. Pustimo jih cepiti proti rdečici, ako tega še nismo storili. — Nesenje pri kokoših polagoma pojemaj. Skušajmo dobiti one stare kokoši, ki slabo nesejo, spite' mo jih pred mrsanjem in odprodajmo.

RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: 12 Plošče, 12.45 Vreme, poročila, 13. Čas, spored, obvestila, 13.15 Plošče, 14 Vreme, borza, 19 in 22 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila.

Četrtek, 15. julija: 19.30 Nac. ura. 19.50 Deset minut zabave. 20 Plošče. 20.10 Javna dela v dravski banovini. 20.30 Flavta. 21.20 Ura klavirskih skladb prof. Matije Tomca. 22.15 Radijski orkester. — Petek, 16. julija: 19.30 Nac. ura. 19.50 Zanimivosti o izseljenih. 20 Plošče. 20.10 Kmetijsko dekle. 20.30 Akademski pevski kvintet. 22.30 Angijske plošče. — Sobota, 17. julija: 18 Tamburaški sekstet. 18.40 Freudova razlaga sanj. 19.30 Nac. ura. 19.50 Pregled sporeda. 20 O zunanji politiki. 20.30 Seviljski brivec, opera. — Nedelja, 18. julija: 8 Godba »Sloga«. 9 Čas, poročila, spored. 9.15 Verski govor. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10 Prenos iz Bogaske Slatine. 11.30 Otroška ura. 13.15 Akademski pevski kvintet. 17 Kmetijska ura. 17.30 Veselo popoldne. 19.30 Nac. ura. 19.50 Večer ob laharnjem ognju. 20.50 Uvod v prenos. 21 Prenos iz Rima. — Ponedeljek, 19. julija: 19.30 Nac. ura. 19.50 Zanimivosti. 20 Lenerjev godalni kvartet. 20.10 Zdravniška ura. 20.30 Brahmsova ura. 22.15 Originalna švicarska glasba. — Torek, 20. julija: 19.30 Nac. ura. 19.50 Zabavni kotichek. 20 Plošče. 20.10 Vpliv alkohola. 20.30 Zbor čeških bogoslovcev. 21.15 Plošče. 22.15 Mandolinistični trio. — Sreda, 21. julija: 19.30 Nac. ura. 19.50 Sabovski kotichek. 20 Plošče. 20.10 Mladinska ura. 20.30 D. Cerar: Čevljar in vrlog, spevoigra. 21.15 Plošče. 21.40 Vodopivec: Povodni mož. 22.15 Pevski sekstet »Mladost«.

NAZNANILA

»Pouk, vzgoja, telesna okrepitev! Vse to in še več nudi deklisliki zavod v Škofji Loki učenkam, ki obiskujejo samostanske šole. Razen temeljitje boobrazbe in prave krščanske vzgoje nudi zavod učenkam tudi vse prednosti letovlaha. Učilnice in spalnice so svetle in zrgene, oddaljene od svetlane hrupa in cestnega prahu, nameščene visoko v škofjeloškem gradu, z edinstvenim razgledom preko vse naše Gorenjske. Zavod ima prostrano dvorišče, lep obhären vrt, velik senben drevored, vodovod, kopalnice in vse pogoje za gojitev najrazličnejšega športa. V zavodu sta ljudska in meštanska šola, šestmesečna kmetijsko-gospodinjka šola, ki je ustanovljena šete letos in posebno opozarjamo nanjo, zasebni trgovski tečaj, združen s tečajem za šivanje in vezenje, in nemški tečaj, v katerem imajo šoli odrasla dekleta ugodno priliko naučiti se nemškega jezika doma, ne da bi bile primorane odhajati v inozemstvo. Učenke se lahko uče tudi vsakovrstne glasbe in jezikov. V vse imenovane šole in tečaje sprejema zavod dečlice iz vseh delov naše države, predvsem kot

*Kljub hladni koži
ogoreti in postati rjav!*

To je imenitno pri sončnej kopeli: Solea krema stvori sicer učinkovito varovalno plast, da ti koža ne postane rdeča in se ne vname, toda s tem nikakor ne preprečuje naravne ogorelosti!

Kolesterin, ki krepi kožo in ki ga vsebuje Solea krema, pronikne globoko v nevidne kožne odprtince, hrani kožo in jo naredi odporno ter elastično, tako da je nemogoče, da bi se razsušila in vnela. Nasprotno pa niti najmanj ne preprečuje ogorenja in porjavenja, ki ga daje narava koži kot varstvo proti prehudi svetlobi.

Dopolnilo Solea kremi je izborno Solea milo z aktivnim lecitinom. Kolesterin in dopolnjujoči ga lecitin, to je kar zahteva vaša koža, kadar preveč trpi.

gojenke, a tudi samo kot učenke. Natančnejša navodila daje uršulinski deklisliki zavod v Škofji Loki.

»K Trgovina s lesom se bo sedaj, kakor vsa znamenja kažejo, premaknila z mrtve točke. Zato priporočamo vsem kupcem in prodajalcem lesa naše preizkušene Kubične računalce, brez katerih ni mogoče zanesljivega računa. V zalogi imamo Kubična računalca za okrogel, rezan in tesan les. Navaja se kubična mera za vsako število hiodov in tramov (pri hiodih v kubičnih metrih, pri tramih v metrih in kubičnih čevljih). Sestavil Mirko Logar. Cena vezani 45 din. Dalje: Kubična računalca za okrogel les (posebej v knjižici) 20 din, in še posebej Kubična računalca za rezan in tesan les, cena 30 din. Dalje imamo posebno Kubično računalce za remeljne, pomloraie, morale, madrierje, favolete, testone, žagance (deske) in plohe (v kubičnih metrih izračunano). Vezano 45 din. Knjižice je založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Vsem onim, ki kaj prodajajo ali pa kupujejo, pa sami iz glave ali drugače na morejo takoj računati, koliko zneso prodana ali kupljena stvar, pa priporočamo knjižico: Računar v kronski ali dinarski (v lrah) veljavi. Cena 15 din. Dobl se tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

ZA DOBRO VOLJO

Škopi Škot je pisal po papir za britje, zneska pa ni nakazal. Prejel je odgovor, da naj odpre stran 478 kataloga, kjer stoji, da se morajo vsa manjša naročila plačati vnaprej.

Škot je odgovoril tvrdki: »Če bi imel katalog, ki obsega 478 strani, bi ne naročal papirja za britje. Pošljite mi katalog.«

»Mama, ali smem jaz tudi v vodo?« — »Ni kakor ne, je preveč globoka.« — »Pa saj je atek tudi v vodi!« — »To je pa kaj drugega, oče je zavarovan za življenje.«

Brezmejna skopost Škotov je splošno znana. Tako so na svojem potovanju trije Škotje prišli v znamenito cerkev, v kateri je ravno bila služba božja. Ko so ogledovali arhitekturo, slike in druge umetnine, se jim je približal cerkvenik, ki je pobiral s puščico. Eden od treh Škotov je omedlel, druga dva sta ga pa ven nesla in tako so se na lep način izognili da-jatvi.

Gospa je sporočila kuharici, da pridejo zvečer gostje ter vprašala, če jim zna tudi postreči pri mizi. »O, seveda znam, gospa in celo na oba načina.«

»Kako mislite to, na oba načina?«
»Tako, da bodo gostje še prišli, če pa hočete pa tudi tako, da jih ne bo nikoli več.«

Polona je šla za pogrebom svojega moža. Dasi ranjki Miha ni imel dosti lepih lastnosti na sebi v življenju, je župnik vseeno spregovoril na grobu nekaj besedi ter nalikal lepe čednosti pokojnika, o katerih ženi ni bilo ničesar znanega. Ker je hvale šla je predaleč, se ni mogla več brzdati ter prekinila župnika: »Gospod, vi najbrž napačnega pokopujete.«

Sodnik: »Obtoženi ste, da ste bili pijani in pa da ste razgrajali na cesti. Ste krivi, ali ne?«

Obtoženeec: »Čemu bi tajil. Ko sem zadnjič stal pred vami in sem rekel, da nisem bil pijan, mi tudi niste verjeli. In takrat niti potolčenega nosu nisem imel, kakor ga imam danes.«

ŠKOFJA LOKA

Kakor je bilo že v tem listu poročano, se vrši v nedeljo 18. t. m. prosvetni tabor in javna telovadba v Škofji Loki.

Bližnji in daljni okoličani prijazno vabljeni!

Med

kupuje OROSLAV DOLENEC, Ljubljana, Wolfova ulica 10.

»Zakaj pa ste vzeli v službo tega blagajnika? Skili, kriv nos ima, šepa in ušesa mu proč stojijo.«

»Zato, da ga bo lahko spoznati, če bi mu kdaj na misel prišlo, da bi hotel pobegniti z denarjem.«

Suhe gobe, rdečo deteljo, ajdo in rčno seme

kupuje po najvišji ceni
Svec & Komp., Ljubljana, Gosposvetska c. 5

Neka žena je posla lekarnarju, kateri je razpošiljal okrepiteljno zdravilo, sledeče: »Pred štirimi tedni sem bila tako slaba da sili otroka nisem mogla kamovati. Ko pa sem porabila tri steklenice vašega infuzornega sredstva, so se mi povratile moči in sedaj lahko vršim vsa domača opravila in celo moza nabavčarim. Hvala vam!«

Kmetije!

Vaša stanovska organizacija je
Kmečka zveza!

Bil je mlad policist. Megleno noč je srečal vlomilca, ki je nosil težko vrečo.
»Stoj!« je zavpil. »Kaj nosite v vreči?«
»O, nič posebnega,« je odvrnil tat.
»Boga zahvalite, da nimate ukradenega blaga,« je dejal policaj ter šel dalje svojo pot.

Hranilne vloge

vseh denarnih zavodov, terjatve in vrednosine pa pri
pirje **vnovčim** najkulantneje po najvišji cen-
taku v gotovini.

Al. Planinšek - Ljubljana
Beethovenova ul. 14./I. Telefon 35-10.

Dva kaznjenca v Ameriki, kjer kaznujejo tudi z ječo do osemdeset let, sta se pomenkovala med seboj:

»Koliko let imaš sedeti?« je vprašal prvi.
»Nič manj kot 65 let.«
»Ha, ti si srečen človek, jaz imam desmrtno ječo.«

Izkeristite ugodno priliko!

Vsemu poletnemu blagu so cene **globoko znižane** pri
F. I. GORIČAR, Ljubljana, sv. Petra c. 29 in 30
Pri nakupu se **skilcuite** na ta inserat!
Na vsakih 100 dinarjev nakupa dobite robček!

Mirko je bil zelo radoveden. »Oče, kaj pa je to v politiki, izdajalec?«
»Moj sinko, izdajalec je dotični, kateri zapusti našo stranko in gre k nasprotni.«
»Kako pa se pravi takemu, ki pusti nasprotno stranko in vstopi v našo?«
»Tak je pa spreobrnjenec.«

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Mali oglasnik

Vaska drobna vrstica ali oje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslovo ozlroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Hiša z gospodarskim poslopjem in nekaj zemlje je na prodaj, event. tudi na hranilno knjižico v Lancovem pri Radovljici. Vprašati pri Gospodarski zvezi v Ljubljani.

Obehi, pošteno, pridno in vsa dela na kmetiji sprejemem. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Stalno« šte. 10650.

Hiša ali pa tudi nekaj parcel je na prodaj v Ponovi vasi pri Grosupljem. Poizve se v gostilni Perme.

Novo hišo z vrtom prodam. — Brod 35. St. Vid nad Ljubljano.

Z hišpca za kmečka dela sprejem takoj. Dolnice 11. St. Vid nad Ljubljano.

Hišpca poštenega, pridnega, vajenega konj in vseh poljskih del in 15letno deklico v pomoč gospodinjici takoj sprejemem. Plača 250 Din mesečno. Naslov v upravi »Domoljubac« pod šte. 11.111

Čevljarstvo valenca takoj sprejemem. Loba da Al., Domžale, Ljubljanska cesta 104.

Obehi za kmečka dela sprejemem takoj. Zgornja Šiška 11.

Miatilnico po zelo ugodni ceni prodam. Naslov v upravi »Domoljubac« pod šte. 11.117.

Slovenec v Kanadi 45 let star, poroči Slovenko, staro 25—35 let, katero veseli gospodinjstvo na kmetiji, obsegajoči 120 oralov, poleg ceste in železnice v Kanadi. Ponudbe, če mogoče s sliko, pod »Slovenski dom« številka 11.108 na upravo »Slovenec«. Tajnost zadržana.

Hišpca za kmetijo išče Pregeluh Anton, Dobrunje 9, Hrušica pri Ljubljani.

Čevljarški pomočnik in vajenec se sprejmeta za stalno takoj. Naslov: splošno čevljarstvo — Trebnje.

Šepelj dobro ohranjen in kosilnico kupim. — Ivan Remškar, Gorice, Brezovica pri Ljubljani.

Cebela prodam 10 A.-Z. panjev, s panji vred ali brez. J. Kode, Žiće, p. Radomlje.

Lepe trpežne oblike in perilo nadimo zopet ceneje. Presker, Ljubljana, Sv. Petra št. 14

Kravo simendalko težko, z drugim telotom, ali izmed treh drugih eno na izbero, prodva Vampelj, Dobrova šte. 40.

Hiša z 2 sobama kuhinjo, shrambo, klet, hlev, svinjak, kozolec, vrt, njiva, gozd, ugodno na prodaj. Podmolnik šte. 30, p. Hrušica pri Ljubljani.

Večje poselitve se prodaja za 85.000 Din, ali odda v najem, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopija, njiv, travnika in gozda, blizu Mirne peči ob državni cesti. Ponudbe na: M. Kaplan, Koktič, Novo mesto.

Posojilo Din 50.000—išče in nudi brezplačno starostno preskrbo mirna krščanska družina v prometnem kraju na deželi. Naslov v upravi »Domoljubac« šte. 10.823.

Singer' šivalni stroj z okroglim žolnikom 1000 Din, in pogrešljiv 2000 Din prodam. Gradaška ul. 8, Ljubljana.

V vsako hišo Domoljuba!

BRINJE prvovrstno blago po znižani ceni, dokler še na zalogi, dobite pri tvrdki **FRAN POGACNIK d. s. o. z., LJUBLJANA** Tyrševa (Dunajska) cesta št. 88. — Javna skladišča

Mati: »Tonček, kaj pa delaš v jedilni shrambi?«
Tonček: »O, nič, samo proti skušnjavam se borim.«

Manufakturo tudi na hranilne knjižice članice Zadrudne zveze dobite še vedno pri **Oblačilnici za Slovenijo Ljubljana, Tyrševa c. 29** (hiša Gospodarske zveze)

Skupina ameriških izletnikov se je peljala v avtu, na samotnem kraju pa jo je ustavila trojica roparjev. Preiskali so jim žepa in vse pobrali. Zadnji izletnik je izročil svojih 200 dolarjev, kolikor je imel s seboj, hipoma pa je iz kupa potegnil 20 dolarjev.
»He, kaj pa je to?« je zagrmel eden banditov.
»To je deset odstotkov provizije za takojšnje izplačilo v gotovini,« je pripomnil ropari.

Hranil. vloge

prodaste najbolje potom moje oblastveno dovoljene pisarne. — Takojšnja gotovina. — **RUDOLF ZORR, Ljubljana, Gledališka 12** Telefon 38-10

Tujec je stopil v vežo občestne hiše. Išdem neko gospo, katere poročno ime pa mi ni znano, vem samo, da tu neke stanuje. Gospa je izredne lepote, očarljiva je, rožnatih lic, ima svetle oči kot zvezde, lase svilene, vrat vitek...
»Oprostite, ne spominjam se...« je dejala sluškinja.
Naenkrat se ogani vrh stopnic gospodinja: »Mina, recite gospodu, da takoj pridem.«

Vrednostne papirje vsah vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani, Krekov trg 10 Telefon 37-52

Župnik je prišel po opravku k odvetniku in tam našel na dva svoja kupljana.
»Ha, gospod župnik,« je hitel advokat. »Tu sta dve, vam izročeni ovi. Povejte mi brz, ali sta beli, ali črni?«
»Tega ne vem, sta li beli ali črni,« je odvrnil župnik, »samo toliko vem, da bosta kmalu ostriženi, če se bosta kaj dolgo okoli vas držali.«

Izbira ni težka,

kadar treba določiti časopis, v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potom katerega bo prišel najsigurnejše v stik z najširšimi kupno-močnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik „SLOVENEK“, ki ga bere — posebno ob nedeljah — s malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča!

Kupuite pri tvrdkah, ki oglašajo v „Domoljubu“!

»Domoljub« stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljubac«, naročnino, inserate in reklamacije pa uprava »Domoljubac«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96. — Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Uredniki: Jože Količek. — Za jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč